

Rolnictwo w województwie łódzkim w 2019 r.

Agriculture in łódzkie voivodship in 2019

Rolnictwo w województwie łódzkim w 2019 r.

Agriculture in Łódzkie voivodship in 2019

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Ośrodek Warunków Życia i Badań Ankietowych
Centre For Living Conditions and Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Jolanta Włodarczyk

Zespół autorski

Editorial team

Włodzimierz Janek, Agnieszka Jaworska, Ewa Sztendel

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Małgorzata Dąbrowska, Elżbieta Kucek

Projekt ikony

Icons made by

Freepik

ISBN 978-83-956178-2-9

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://www.lodz.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Rolnictwo w województwie łódzkim w 2019 r. to kolejna edycja rocznego opracowania z zakresu statystyki rolnictwa. Źródłem danych statystycznych charakteryzujących efekty produkcji rolniczej w regionie, zawartych w niniejszym opracowaniu, są uogólnione wyniki badań reprezentacyjnych w gospodarstwach indywidualnych, szacunki i oceny rzeczoznawców, a także sprawozdawczość statystyczna z zakresu produkcji i skupu produktów rolnych. Przy prezentacji dynamiki uzyskiwanych cen produktów rolnych wykorzystano dane z miesięcznych notowań cen, prowadzonych przez ankieterów statystycznych na targowiskach.

Publikacja składa się z: syntezy, części analitycznej oraz zestawu tablic, w których przedstawiono wyniki produkcyjne rolnictwa w 2019 r., wyodrębniając dane dla gospodarstw indywidualnych. Zamieszczono w niej także uwagi metodologiczne, na które składają się podstawowe definicje stosowanych pojęć oraz zasady grupowania danych.

Poszczególne elementy opracowania zawierają dane każdorazowo ujęte w bloki tematyczne:

- charakterystyka czynników produkcji,
- użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów,
- produkcja roślinna,
- produkcja zwierzęca,
- skup i ceny produktów rolnych.

Ocenę zmian wyników produkcji rolnej oraz stanu i warunków produkcyjno-ekonomicznych rolnictwa w regionie, oparto na danych dotyczących roku poprzedniego oraz średnich z lat 2011-2015.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Łódź, lipiec 2020 r.

Preface

The publication "Agriculture in łódzkie voivodship in 2019" is the next edition of the annual study in the field of agriculture statistics. The source of statistical data contained in this study are the generalized results of representative surveys on individual farms, estimations and evaluations of experts, as well as statistical reporting from the scope of production and procurement of agricultural products. To illustrate the price dynamics of agricultural products data from monthly price quotations conducted by statistical interviewers was used.

The publication consists of: synthesis, analytical part and a set of tables, in which the production results of agriculture in 2019 were presented, detailing the data for individual farms. In addition, the study includes methodological notes, containing basic definitions and agricultural statistics' phrases as well as the rules of data aggregation.

The elements of the study contain data divided into thematic blocks:

- characteristics of production factors,
- land use and sown area,
- crop production,
- animal production,
- procurement and prices of agricultural products.

The assessment of changes in the results of agricultural production as well as the state of production and economic situation of agriculture in the region were based on the data for the previous year and average values for 2011-2015.

Director
of the Statistical Office in Łódź

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Łódź, July 2020 r.

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
Preface	
Objaśnienie znaków umownych. Skróty	8
Symbols. Abbreviations	
Synteza.....	9
Executive summary	
Rozdział 1. Charakterystyka czynników produkcji.....	11
Chapter 1. Characteristics of production factors	
Rozdział 2. Użytkowanie gruntów.....	16
Chapter 2. Land use	
Rozdział 3. Produkcja roślinna.....	20
Chapter 3. Crop production	
Rozdział 4. Produkcja zwierzęca.....	37
Chapter 4. Animal production	
Rozdział 5. Skup i ceny produktów rolnych.....	42
Chapter 5. Procurement and prices of agricultural products	
Uwagi metodyczne.....	48
Methodological notes	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Temperatury powietrza	13
Chart 1. Air temperatures	
Wykres 2. Opady	14
Chart 2. Precipitation	
Wykres 3. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych na 1 ha użytków rolnych	15
Chart 3. Consumption of mineral and lime fertilizers per 1 ha of agricultural land	
Wykres 4. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych ogółem w 2019 r.	16
Chart 4. Land use in agricultural holdings in 2019	
Wykres 5. Liczba gospodarstw rolnych i powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych w 2019 r.	17
Chart 5. Number of agricultural holdings and area of agricultural land by area groups in 2019	
Wykres 6. Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych ogółem w 2019 r.	18
Chart 6. Structure of agricultural land in agricultural holdings in 2019	
Wykres 7. Struktura powierzchni zasiewów w 2019 r. według grup ziemiopłodów	19
Chart 7. Structure of the sown area in 2019 by agricultural crop groups	
Wykres 8. Udział powierzchni poszczególnych upraw zbożowych w ogólnej powierzchni zbóż w 2019 r.	21
Chart 8. Share of the area of the given cereals in total cereal growing area in 2019	
Wykres 9. Plony i zbiory zbóż.....	22
Chart 9. Yields and production of cereals	

CONTENTS

Wykres 10. Plony i zbiory ziemniaków	23
Chart 10. Yields and production of potatoes	
Wykres 11. Plony i zbiory buraków cukrowych	24
Chart. 11 Yields and production of sugar beets	
Wykres 12. Plony i zbiory rzepaku i rzepiku	26
Chart 12. Yields and production of rape and turnip rape	
Wykres 13. Produkcja upraw pastewnych	27
Chart 13. Feed plants production	
Wykres 14. Struktura zbiorów z łąk trwałych w 2019 r.	28
Chart 14. Structure of production of permanents meadows in 2019	
Wykres 15. Plony i zbiory z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano)	29
Chart 15. Yields and production of permanent meadows (in terms of hay)	
Wykres 16. Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2019 r.	32
Chart 16. Structure of production of ground vegetables in 2019	
Wykres 17. Struktura zbiorów owoców z drzew w 2019 r.	34
Chart 17. Structure of production of tree fruit in 2019	
Wykres 18. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2019 r.	35
Chart 18. Structure of production of berry fruits from fruit bushes and berry plantations in 2019	
Wykres 19. Pogłowie bydła	37
Chart 19. Cattle stocks	
Wykres 20. Struktura stada bydła	38
Chart 20. Structure of cattle herd	
Wykres 21. Pogłowie owiec	39
Chart 21. Sheep stocks	
Wykres 22. Pogłowie trzody chlewnej	40
Chart 22. Pigs stock	
Wykres 23. Struktura pogłowia trzody chlewnej	41
Chart 23. Structure of pigs stock	
Wykres 24. Ceny skupu i ceny targowiskowe pszenicy	43
Chart 24. Procurement and marketplace prices of wheat	
Wykres 25. Ceny skupu i ceny targowiskowe żyta	43
Chart 25. Procurement and marketplace prices of rye	
Wykres 26. Ceny skupu i ceny targowiskowe ziemniaków	44
Chart 26. Procurement and marketplace prices of potatoes	
Wykres 27. Ceny skupu i ceny targowiskowe żywca wołowego	45
Chart 27. Procurement and marketplace prices of beef cattle for slaughter	
Wykres 28. Ceny skupu i ceny targowiskowe żywca wieprzowego	46
Chart. 28. Procurement and marketplace prices of pigs for slaughter	
Wykres 29. Ceny skupu żywca drobiowego	46
Chart 29. Procurement prices of poultry	
Wykres 30. Ceny skupu mleka	47
Chart 30. Procurement prices of milk	

Aneks tabelaryczny

Tabular annex

- Tabl. 1. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych
Consumption of mineral and lime fertilizers
- Tabl. 2. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w gospodarstwach indywidualnych
Consumption of mineral and lime fertilizers in private farms
- Tabl. 3. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków rolnych i użytkowników w 2019 r.
Land use according to the type of agricultural land and holder residence in 2019
- Tabl. 4. Gospodarstwa rolne w 2019 r.
Agricultural holdings in 2019
- Tabl. 5. Powierzchnia zasiewów w 2019 r.
Sown area in 2019
- Tabl. 6. Produkcja ziemiopłodów rolnych w 2019 r.
A. Ogółem
Crop production in 2019
A. Total
B. Gospodarstwa indywidualne
B. Private farms
- Tabl. 7. Powierzchnia, plony i zbiory z łąk trwałych w 2019 r.
Area, yields and production of permanents meadows in 2019
- Tabl. 8. Pogłowie bydła i owiec w 2019 r.
A. Stan w czerwcu
Cattle and sheep stocks in 2019
A. As of June
B. Stan w grudniu
B. As of December
- Tabl. 9. Pogłowie trzody chlewnej w 2019 r.
A. Stan w czerwcu
A. As of June
B. Stan w grudniu
B. As of December
- Tabl. 10. Skup ważniejszych produktów rolnych
Procurement of major agricultural products
- Tabl. 11. Ceny skupu ważniejszych produktów rolnych
Procurement prices of major agricultural products
- Tabl. 12. Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach
Average marketplace prices of major agricultural products received by farmers

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol	Opis
Symbol	Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót	Znaczenie
Abbreviation	Meaning
tys.	tysiąc
thous.	thousand
mln	milion million
szt.	sztuka
pcs	piece
kg	kilogram kilogram
ha	hektar hectare
r.	rok year
cd.	ciąg dalszy
cont.	continued
dok.	dokończenie
cont.	continued
tabl.	tablica table
UR	użytki rolne agricultural land

Synteza

Analiza wyników produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz stanu i warunków produkcyjno-ekonomicznych rolnictwa w województwie łódzkim w 2019 r. wykazała, że:

- ogólna powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych wyniosła 1123,4 tys. ha, z tego 98,2% było w posiadaniu gospodarstw indywidualnych,
- powierzchnia użytków rolnych stanowiła 87,9% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych,
- powierzchnia zasiewów wyniosła 776,5 tys. ha i była o 5,7 tys. ha (o 0,7%) mniejsza w stosunku do 2018 r.,
- największy odsetek w powierzchni zasiewów stanowiły zboża – 79,0%, jednak areał ich upraw był o 0,4% mniejszy w stosunku do ubiegłego roku,
- zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 1626,6 tys. ton, tj. o 42,2 tys. ton (o 2,5%) mniej niż w roku poprzednim,
- zbiory rzepaku i rzepiku kształtowały się na poziomie 75,0 tys. ton, tj. o 23,0 tys. ton (o 45,3%) więcej od zbiorów uzyskanych w roku 2018, przy jednoczesnym wzroście powierzchni uprawy o 32,1%,
- zbiory ziemniaków wyniosły 820,7 tys. ton i były większe o 48,7 tys. ton (o 7,3%) w stosunku do 2018 r.,
- produkcja buraków cukrowych była o 16,7% niższa niż rok wcześniej i osiągnęła wartość 310,2 tys. ton,
- łącznie zebrano 469,4 tys. ton warzyw gruntowych, tj. o 63,1 tys. ton (o 11,8%) mniej niż przed rokiem,
- w 2019 r. produkcja owoców z drzew w sadach została oszacowana na 465,0 tys. ton, tj. o 103,8 tys. ton (o 18,3%) mniej w stosunku do ubiegłego roku,
- łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach w 2019 r. wyniosły 47,2 tys. ton, tj. o 11,2 tys. ton (o 18,9%) mniej niż w 2018 r.,
- zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik w roku gospodarczym 2018/2019 wyniosło 132,0 tys. ton i utrzymała się na poziomie notowanym w analogicznym okresie poprzedniego roku,
- w grudniu 2019 r. pogłowie bydła wyniosło 491,0 tys. szt. i było większe o 15,7 tys. szt. (o 3,3%) od stanu notowanego w analogicznym miesiącu 2018 r.,
- zwiększyła się (według stanu w grudniu 2019 r.) liczebność stada owiec (do 15,5 tys. szt.), odnotowano także wzrost pogłowia trzody chlewnej (do 1180,5 tys. szt.),
- w ujęciu rocznym wzrosły ceny skupu zbóż (pszenica, żyto, jęczmień, pszenżyto, owies i mieszanki zbożowe), ziemniaków jak również żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego oraz mleka krowiego, mniej natomiast płacono w skupie za kukurydzę na ziarno oraz za żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt).

Executive summary

Analysis of the results of crop and animal production, the condition of agriculture as well as its production and economic conditions in łódzkie voivodship in 2019 showed that:

- total area of land in agricultural holdings amounted to 1123.4 thous. ha, of which 98.2% were owned by private farms,
- area of agricultural land amounted to 987.3 thous. ha (87.9% of the total area of land in agricultural holdings),
- sown area amounted to 776.5 thous. ha and decreased by 5.7 thous. ha (by 0.7%) compared with 2018,
- cereals had the largest share in the sown area (by 79.0%) but their area reduced by 0,4% in relation to last year,
- the crop of basic cereals including mixed cereal was estimated at 1626.6 thous. tonnes, i.e. by 42.2 thous. tonnes (by 2.5%) less than in the prior year,
- the rape and turnip rape harvest stood at 75.0 thous. tonnes, i.e. by 23.0 thous. tonnes (by 45.3%) more than in 2018, while their crop area increased by 32.1%,
- the potato output amounted to 820.7 thous. tonnes, by 48.7 thous. tonnes (by 7.3%) bigger than in 2018,
- the sugar beet production was set at 310.2 thous. tonnes, by 62.3 thous. tonnes (by 16.7%) smaller than a year before,
- the total of 469.4 thous. tonnes of field vegetables were gathered, i.e. by 63.1 thous. tonnes (by 11.8%) less than in the prior year,
- in 2019 production of fruit from trees in orchards was estimated at 465.0 thous. tonnes, i.e. by 103.8 thous. tonnes (by 18.3%) less than a year before,
- the total harvest from fruit-bearing shrubs and berry plantations in orchards amounted to 47.2 thous. tonnes in 2019, i.e. by 11.2 thous. tonnes (by 18.9%) less than in 2018,
- the use of mineral fertilizers in terms of pure ingredient was 132.0 thous. tonnes in the farming year 2018/2019 it was on similar level compared to the equivalent period a year before,
- in December 2019, the cattle stock amounted to 491.0 thous. heads and increased by 15.7 thous. heads (by 3.3%) compared with December 2018,
- number (as of December 2019) of sheep increased (to 15.5 thous. heads), the pig population was bigger than a year before (to 1180.5 thous. heads),
- in comparison with the previous year, the procurement prices of cereals (wheat, rye, barley, triticale, maize, oats and cereal mixed) increased in 2019, as well as prices of potatoes, cattle and poultry for slaughter and cow's milk. The procurement prices of maize for grain and beef cattle (excluding calves) for slaughter decreased.

Rozdział 1. Charakterystyka czynników produkcji

Chapter 1. Characteristic of production factors

1.1. Warunki agrometeorologiczne w sezonie wegetacyjnym 2018-2019

1.1. Agrometeorological conditions in the vegetation season 2018-2019

Jesień 2018 r. charakteryzowała się wysokimi temperaturami i niedostatecznymi opadami deszczu. Siewy zbóż ozimych przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, pomimo znacznego przesuszenia gleby występującego w tym okresie. Do końca drugiej dekady października siewy zakończono, a częste opady deszczu w drugiej połowie miesiąca, znacznie poprawiły stan uwilgotnienia gleby i miały korzystny wpływ na wschody i wzrost ozimin.

Przebieg pogody w listopadzie był korzystny dla rolnictwa. Temperatura powietrza sprzyjała wegetacji i stwarzały dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin. W okresie tym wykonywane były jesienne prace polowe oraz zbiór roślin okopowych i pastewnych. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych, w listopadzie krzewiły się, a wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin. Rośliny weszły w stan zimowego spoczynku dobrze wyrosnięte i rozkrzewione.

Przebieg pogody w grudniu nie stwarzał na ogół większego zagrożenia dla zimujących roślin, pomimo występujących okresowo, spadków temperatury.

Przebieg warunków meteorologicznych w zimie był korzystny dla zimujących roślin. Krótkotrwałe spadki temperatury i silne wiatry nie zagroziły zimującym roślinom. Zima okazała się bezśnieżna, a gleba nie była przemarznięta. Zboża ozime, rzepak i rzepik ozimy po zimie były w dobrej kondycji

Wznowienie wegetacji roślin ozimych rozpoczęło się pod koniec drugiej dekady marca. Na początku okresu wegetacyjnego potrzeby wodne były w pełni zaspokojone. Warunki agrometeorologiczne były korzystne i umożliwiły wykonanie prac polowych. W drugiej połowie marca rozpoczęto siewy owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego, buraków cukrowych oraz sadzenie ziemniaków. W kwietniu odnotowano znaczne zmniejszenie zapasów wody w glebie mające niekorzystny wpływ na wzrost i rozwój roślin. Chłodne dni w pierwszej połowie maja połączone ze znacznym niedoborem opadów deszczu, wpłynęły niekorzystnie na tempo wzrostu i rozwoju roślin. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę przebiegały w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. Notowane w drugiej połowie maja opady deszczu, poprawiły tylko nieznacznie stan uwilgotnienia gleby.

Warunki agrometeorologiczne w czerwcu były bardzo niekorzystne dla wzrostu i rozwoju roślin. Wysokie temperatury powietrza, znacznie przekraczające średnie wieloletnie oraz brak opadów (tylko lokalnie – opady, burze i gradobicia) pogłębiły występującą już suszę i wpłynęły niekorzystnie na wzrost i rozwój roślin, a także spowodowały szybsze dojrzewanie zbóż i rzepaku. W trzeciej dekadzie czerwca rozpoczęto żniwa jęczmienia ozimego. Warunki termiczno-wilgotnościowe w czerwcu wpłynęły również niekorzystnie na stan plantacji ziemniaków i ograniczyły znacząco ich potencjał plonotwórczy, na wielu plantacjach ziemniaki zawiązały małą ilość bulw.

Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda w lipcu i sierpniu sprzyjała przeprowadzeniu żniw. W drugiej dekadzie lipca rozpoczęto zbiory rzepaku, które trwały do pierwszej połowy sierpnia. Zbiory zbóż prowadzone były w drugiej dekadzie lipca i pierwszej dekadzie sierpnia. Do końca sierpnia zakończono żniwa zbóż ozimych i jarych. Warunki wegetacji roślinności łąkowej po zbiorze pierwszego pokosu były niekorzystne. Bardzo wysokie temperatury powietrza oraz niedostateczna ilość opadów deszczu nie sprzyjały dobremu odrostowi

runi po zbiorze pierwszego pokosu, a występująca lokalnie susza doprowadziła do zasychania trwałych użytków zielonych i braku zbioru drugiego pokosu.

Sprzyjające warunki agrometeorologiczne we wrześniu 2019 r.- dostateczna ilość ciepła i opady deszczu, na poziomie wyższym od średniej wieloletniej, poprawiły uwilgotnienie gleby i umożliwiły terminowe wykonanie prac agrotechnicznych związanych z przygotowaniem gleby pod siew, jak i same siewy zbóż ozimych. Na początku września zakończono, rozpoczęte w sierpniu, siewy rzepaku ozimego. W pierwszej dekadzie rozpoczęto siewy żyta i pszenżyta, a w połowie miesiąca pszenicy ozimej. Trwały zbiory kukurydzy na zielonkę, a w drugiej połowie września rozpoczęto zbiory kukurydzy na ziarno.

Warunki agrometeorologiczne w październiku były zróżnicowane. Pogoda sprzyjała zbiorom upraw, ale niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienie gleby. Przesuszenie gleby utrudniało lokalnie wykonanie orki i siewów ozimin. Do końca drugiej dekady października zakończono siewy ozimin. Trwały także prace przy zbiorze kukurydzy na ziarno oraz buraków cukrowych, a pod koniec tego miesiąca zakończono wykopki ziemniaków. Listopad był miesiącem ciepłym, z niewielką ilością opadów i nielicznymi przymrozkami. Pogoda sprzyjała, terminowemu wykonaniu prac polowych. Zakończono zbiory buraków cukrowych oraz roślin okopowych i pastewnych.

Suma przeciętnych opadów (z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych) w 2019 r. wyniosła 404,8 mm i była mniejsza zarówno od sumy opadów w 2018 r., jak i od średniej za okres 1971-2000 odpowiednio o 58,8 mm (o 12,7%) i o 164,7 mm (o 28,9%).

Średnie miesięczne temperatury oraz opady¹ w sezonie wegetacyjnym 2018-2019 oraz średnie z wielolecia 1971-2000 ilustruje poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Średnie temperatury w °C Average temperatures in °C		Suma opadów w mm Total precipitation in mm	
	miesięczne monthly	średnia z wielolecia 1971-2000 average from years 1971-2000	miesięczna monthly	średnia z wielolecia 1971-2000 average from years 1971-2000
	2018		2018	
Wrzesień September	15,5	13,0	42,2	51,3
Październik October	10,3	8,3	59,4	39,3
Listopad November	4,5	2,9	5,7	39,1
Grudzień December	2,3	-0,3	52,1	40,3
	2019		2019	
Styczeń January	-1,6	-1,9	43,4	29,2
Luty February	2,7	-0,9	30,8	26,3
Marzec March	5,8	2,9	27,9	32,6
Kwiecień April	10,1	7,7	28,3	38,1
Maj May	12,3	13,3	49,2	53,8

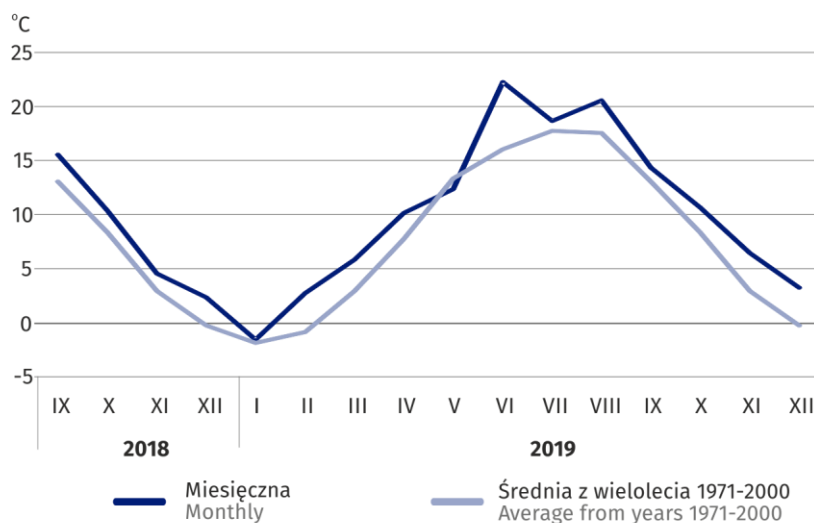
¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnią arytmetyczną przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych: Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Sulejowie i Wieluniu. The average values of temperatures and precipitation were calculated as the arithmetic number of the average monthly values from three hydrological and meteorological stations: Institute of Meteorology and Water Management in Łódź, Sulejów and Wieluń.

(dok.) (cont.)

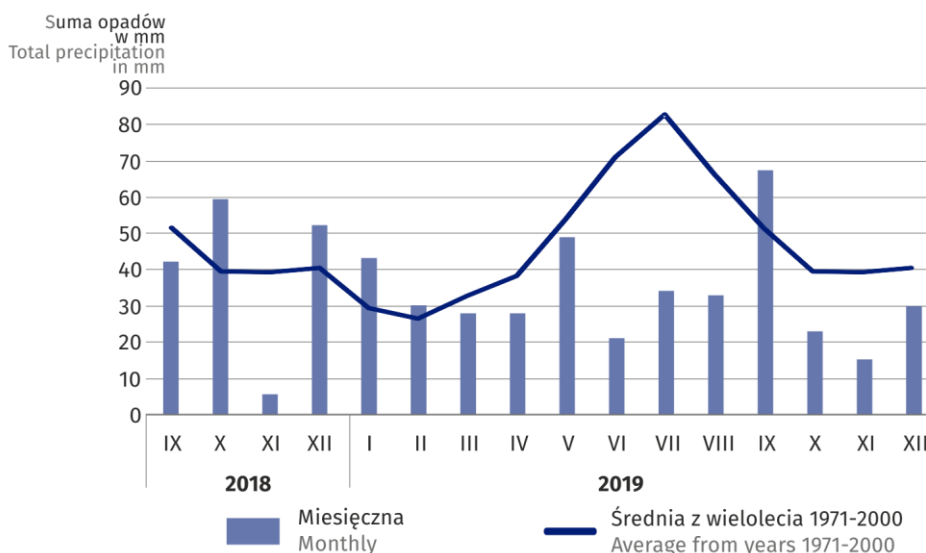
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Średnie temperatury w °C Average temperatures in °C		Suma opadów w mm Total precipitation in mm	
	miesięczne monthly	średnia z wielolecia 1971-2000 average from years 1971-2000	miesięczna monthly	średnia z wielolecia 1971-2000 average from years 1971-2000
	2019		2019	
Czerwiec June	22,2	16,0	21,3	70,8
Lipiec July	18,6	17,7	34,3	82,5
Sierpień August	20,5	17,5	33,3	66,2
Wrzesień September	14,3	13,0	67,0	51,3
Październik October	10,6	8,3	23,3	39,3
Listopad November	6,4	2,9	15,8	39,1
Grudzień December	3,2	-0,3	30,2	40,3

Wykres 1. **Temperatury powietrza**

Chart 1. Air temperatures

Wykres 2. **Opady**
Chart 2. Precipitation

1.2. Nawożenie mineralne

1.2. Mineral fertilization

W roku gospodarczym 2018/2019 zużycie nawozów mineralnych (NPK), w przeliczeniu na czysty składnik, wyniosło 132,0 tys. t i było nieznacznie mniejsze w stosunku do roku poprzedniego. Spadek zużycia nawozów wystąpił w grupie nawozów azotowych (N) o 9,1%. Wzrost zużycia odnotowano w grupie nawozów fosforowych (P_2O_5) i potasowych (K_2O_5) odpowiednio o 12,9 % i o 9,8%. Zużycie nawozów pod zbiory 2019 r., w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych, wzrosło nieznacznie (o 0,8%) w stosunku do roku poprzedniego i wyniosło 133,7 kg NPK, w tym 135,1 kg NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze. W gospodarstwach indywidualnych zużyto 133,6 kg NPK na 1 ha UR i 135,0 kg NPK na 1 ha UR w dobrej kulturze.

Zużycie nawozów wapniowych (łącznie z wapniowo-magnezowymi), w przeliczeniu na czysty składnik, wyniosło 49,5 tys. t CaO i było o 18,3 tys. t wyższe (o 59,0%) niż w poprzednim roku gospodarczym. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych przeciętnie w województwie zużyto 50,1 kg CaO, tj. o 60,1% więcej niż przed rokiem.

Zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik (NPK) przedstawia poniższa tablica:

LATA GOSPODARCZE FARMING YEARS	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms
	tys. t in thousand tonnes	w kg na 1 ha in kg per 1 ha	
UŻYTKI ROLNE AGRICULTURAL LAND			
2009/2010 ^a	120,8	123,3	122,9
2011/2012	123,4	125,1	124,5

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.
a Data of the Agricultural Census 2010.

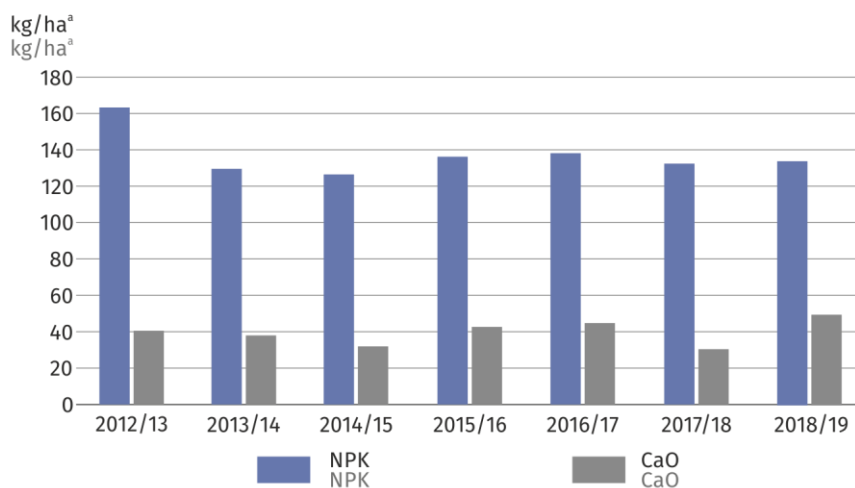
ROZDZIAŁ 1. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW PRODUKCJI

(dok.) (cont.)

LATA GOSPODARCZE FARMING YEARS	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms
	tys. t in thousand tonnes	w kg na 1 ha in kg per 1 ha	
UŻYTKI ROLNE (dok.) AGRICULTURAL LAND (cont.)			
2012/2013	163,8	166,7	166,9
2013/2014	129,9	135,6	135,4
2014/2015	123,4	126,9	126,4
2015/2016	131,3	136,5	136,7
2016/2017	141,0	138,6	138,3
2017/2018	132,1	132,7	132,9
2018/2019	132,0	133,7	133,6
UŻYTKI ROLNE W DOBREJ KULTURZE AGRICULTURAL LAND IN A GOOD AGRICULTURAL CONDITION			
2009/2010 ^a	120,8	125,5	125,1
2011/2012	123,4	126,7	126,0
2012/2013	163,8	168,9	169,1
2013/2014	129,9	136,5	136,2
2014/2015	123,4	127,8	127,2
2015/2016	131,3	137,9	140,6
2016/2017	141,0	140,0	140,8
2017/2018	132,1	134,0	134,2
2018/2019	132,0	135,1	135,0

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.
a Data of the Agricultural Census 2010.

Wykres 3. **Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych na 1 ha użytków rolnych**
Chart 3. Consumption of mineral and lime fertilizers per 1 ha of agricultural land

a W czystym składniku.
a In pure ingredient.

Rozdział 2. Użytkowanie gruntów

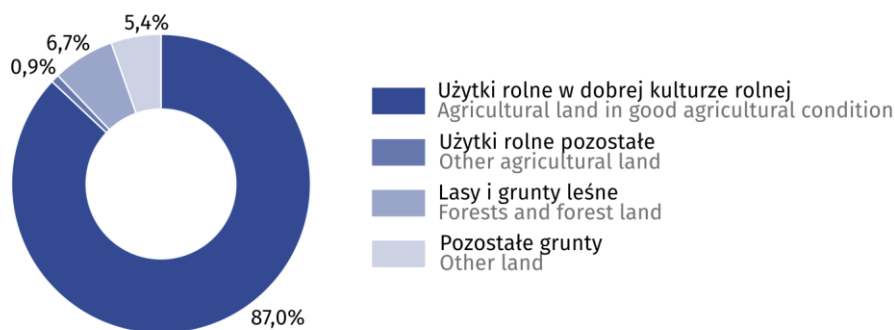
Chapter 2. Land use

W 2019 r. gospodarstwa rolne zajmowały powierzchnię 1123,4 tys. ha, w tym na gospodarstwa indywidualne przypadało 1103,4 tys. ha, tj. 98,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych.

Powierzchnia ogólna gospodarstw rolnych, w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyła się o 1,0%.

Wykres 4. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych ogółem w 2019 r.

Chart 4. Land use in agricultural holdings in 2019

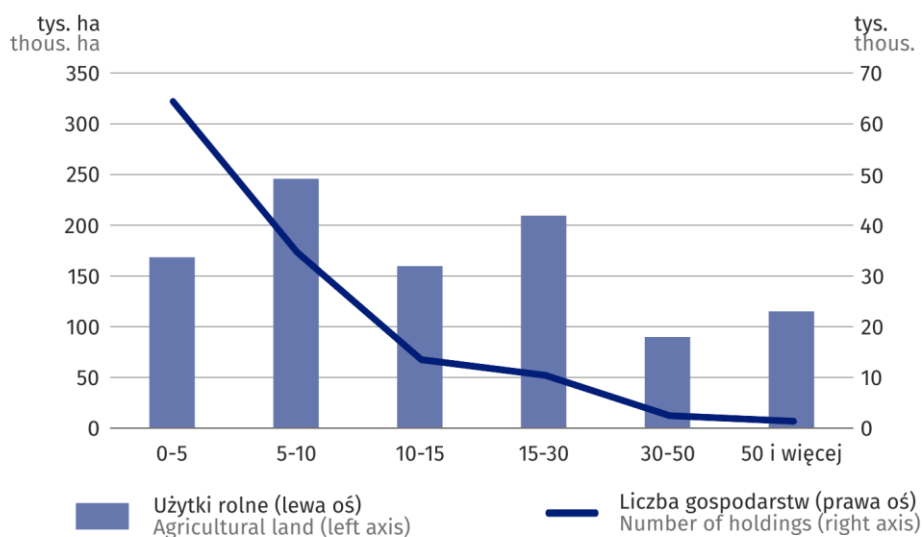

Użytki rolne

W 2019 r. liczba gospodarstw posiadających użytki rolne wyniosła 126,3 tys. (o 0,9% więcej niż w roku poprzednim), w tym 125,4 tys. (99,3%) to gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych woj. łódzkiego wyniosła 987,3 tys. ha, stanowiąc 87,9% ich ogólnej powierzchni. Przeciętnie na 1 gospodarstwo przypadało 7,82 ha użytków rolnych, przy czym w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych było to 7,87 ha.

Wykres 5. **Liczba gospodarstw rolnych i powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych w 2019 r.**
 Chart 5. **Number of agricultural holdings and area of agricultural land by area groups in 2019**

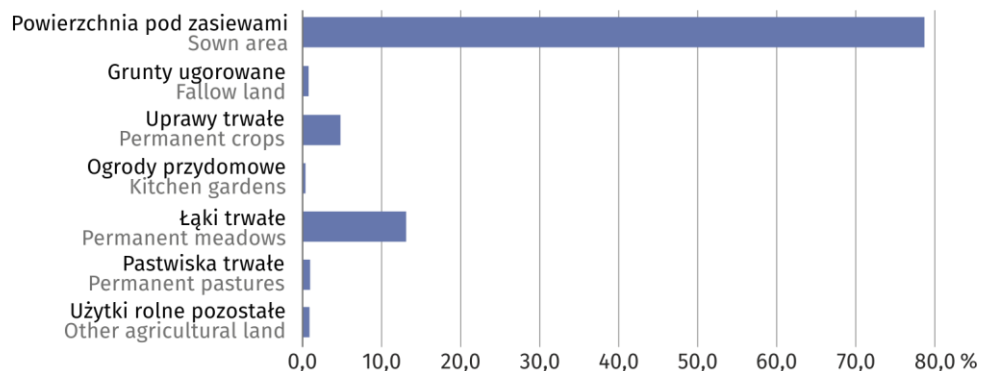
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej zajmowały powierzchnię 977,0 tys. ha i stanowiły 99,0% powierzchni użytków rolnych ogółem oraz 87,0% ogólnej powierzchni gospodarstw.

Powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwach rolnych oraz liczbę gospodarstw w 2019 r. ilustruje poniższa tablica:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia Area		Liczba gospodarstw Number of holdings
	w ha in ha	w % użytków rolnych ogółem in % of total agricultural land	
Użytki rolne ogółem Agricultural land total	987345	100,0	126257
użytki rolne w dobrej kulturze rolnej agricultural land in good agricultural condition	977001	99,0	126250
pod zasiewami sown area	776487	78,6	114847
grunty ugorowane fallow land	8964	0,9	5651
uprawy trwałe permanent crops	48124	4,9	12649
w tym sady of which orchards	46782	4,7	11987
ogrody przydomowe kitchen gardens	1225	0,1	10149
łąki trwałe permanent meadows	131543	13,3	67906
pastwiska trwałe permanent pastures	10658	1,1	5434
użytki rolne pozostałe other agricultural land	10344	1,0	4620

Wykres 6. **Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych ogółem w 2019 r.**

Chart 6. Structure of agricultural land in agricultural holdings in 2019

Powierzchnia gruntów ugorowanych (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie w plonie głównym) wyniosła 9,0 tys. ha, stanowiąc 0,9% powierzchni użytków rolnych ogółem i zmalała o 33,0% w stosunku do roku poprzedniego.

Powierzchnia upraw trwałych obejmowała obszar 48,1 tys. ha, stanowiąc 4,3% użytków rolnych ogółem, wzrosła o 25,0% w porównaniu z rokiem poprzednim. Powierzchnia sadów, stanowiąc 97,2% powierzchni wszystkich upraw trwałych, wyniosła 46,8 tys. ha i wzrosła o 24,3% w porównaniu z 2018 r.

Powierzchnia ogrodów przydomowych wyniosła 1,2 tys. ha, stanowiąc 0,1% użytków rolnych ogółem i pozostała na podobnym poziomie, jak w 2018 r.

Łąki trwałe zajmowały obszar 131,5 tys. ha, co oznacza, że w porównaniu z 2018 r. ich powierzchnia zmalała o 7,6 tys. ha (o 5,4%), do poziomu 13,3% użytków rolnych ogółem.

Pastwiska trwałe w gospodarstwach rolnych zajmowały powierzchnię 10,3 tys. ha, tj. o 7,6% mniejszą niż w 2018 r., a ich udział w powierzchni użytków rolnych ogółem wyniósł 1,1%.

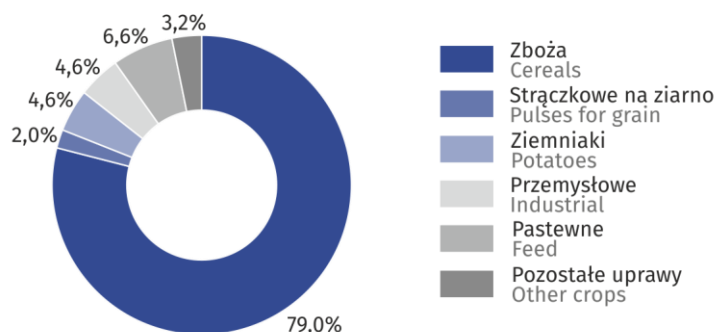
Powierzchnia zasiewów w 2019 r. wyniosła 776,5 tys. ha i była mniejsza o 0,7% w porównaniu z rokiem poprzednim, a jej odsetek w powierzchni użytków rolnych ogółem ukształtował się na poziomie 78,6%.

W 126,1 tys. gospodarstwach indywidualnych (99,9% ogółu gospodarstw rolnych) zasiewy zajmowały 766,1 tys. ha, tj. 98,7 % zasiewów gospodarstw rolnych ogółem.

W strukturze zasiewów dominowały zboża zajmując 79,0% ogólnej powierzchni zasiewów, następnie rośliny pastewne – 6,4%, ziemniaki – 4,6% oraz rośliny przemysłowe – 4,6%. Grupa „pozostałe uprawy” i rośliny strączkowe na ziarno (łącznie jadalne i pastewne) zajmowały odpowiednio: 3,2% i 2,0% ogólnej powierzchni zasiewów.

Wykres 7. **Struktura powierzchni zasiewów w 2019 r. według grup ziemiopłodów**

Chart 7. Structure of the sown area in 2019 by agricultural crop groups

Powierzchnię zasiewów^a według grup ziemiopłodów i użytkowników ilustruje poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zboża ^b Cereals ^b	Strączkowe na ziarno Pulses for grain	Ziemniaki ^c Potatoes ^c	Przemysłowe Industrial	Pastewne Feed	Pozostałe ^c Other ^c
W HEKTARACH IN HECTARES							
OGÓŁEM TOTAL	776487	613564	15335	35961	35850	50588	25187
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	766142	607119	14976	35394	33956	49888	24809
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	79,0	2,0	4,6	4,6	6,5	3,2
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	100,0	79,2	2,0	4,6	4,4	6,5	3,2

a Według siedziby użytkownika. b Zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i pozostałe zbożowe. c Bez powierzchni w ogrodach przydomowych.

a According to the residence of the farm user. b Basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. c Excluding area of kitchen gardens.

Powierzchnia użytków rolnych pozostałych wyniosła 10,3 tys. ha i stanowiła 1,0% powierzchni użytków rolnych ogółem. Użytki rolne pozostałe posiadało 4,6 tys. gospodarstw.

Lasy i grunty leśne w gospodarstwach rolnych

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych w gospodarstwach rolnych wyniosła 75,4 tys. ha, stanowiąc 6,7% ich ogólnej powierzchni. Lasy użytkowało 52,3 tys. gospodarstw rolnych, co stanowiło 41,4% ogólnej liczby gospodarstw.

Grunty pozostałe w gospodarstwach rolnych

W 2019 r. powierzchnia pozostałych gruntów w gospodarstwach rolnych wynosiła 60,6 tys. ha, stanowiła 5,4% ogólnej powierzchni gruntów i zmniejszyła się o 6,9% w stosunku do roku poprzedniego.

Rozdział 3. Produkcja roślinna

Chapter 3. Crop production

3.1. Produkcja głównych upraw rolnych

3.1. Production of the main crops

Zboża

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem (zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno, gryką, prosem i pozostałymi zbożowymi) w 2019 r. wyniosła 613,6 tys. ha i była mniejsza od powierzchni z 2018 r. o 2,2 tys. ha (o 0,4%), natomiast w porównaniu ze średnią z lat 2011-2015 była większa o 23,9 tys. ha (o 4,1%).

Powierzchnię zasiewów, plony i zbiory zbóż przedstawia poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a =100	2018=100
OGÓŁEM TOTAL					
Powierzchnia w ha Area in ha	589665	615771	613564	104,1	99,6
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	32,3	30,1	29,4	91,0	97,7
Zbiory w t Production in t	1906671	1850775	1804966	94,7	97,5
w tym ZBOŻA PODSTAWOWE Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI of which BASIC CEREALS WITH CEREAL MIXED					
Powierzchnia w ha Area in ha	563890	582045	569538	101,0	97,9
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	31,4	28,7	28,6	91,1	99,7
Zbiory w t Production in t	1769123	1668576	1626592	91,9	97,5

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

Powierzchnia uprawy **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** w 2019 r. wyniosła 569,5 tys. ha, z tego powierzchnia **zbóż ozimych** – 325,3 tys. ha (57,1%), a **zbóż jarych** 244,3 tys. ha (42,9%) i w porównaniu z rokiem poprzednim udział powierzchni zbóż ozimych i jarych pozostał na tym samym poziomie.

Zboża intensywne (pszenica, jęczmień i pszenżyto) zasiano na powierzchni 302,5 tys. ha, tj. o 9,0 tys. ha (o 2,9%) mniejszej niż w 2018 r. Udział powierzchni uprawy zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 53,1% i był o 0,4 p. proc. mniejszy niż w roku poprzednim.

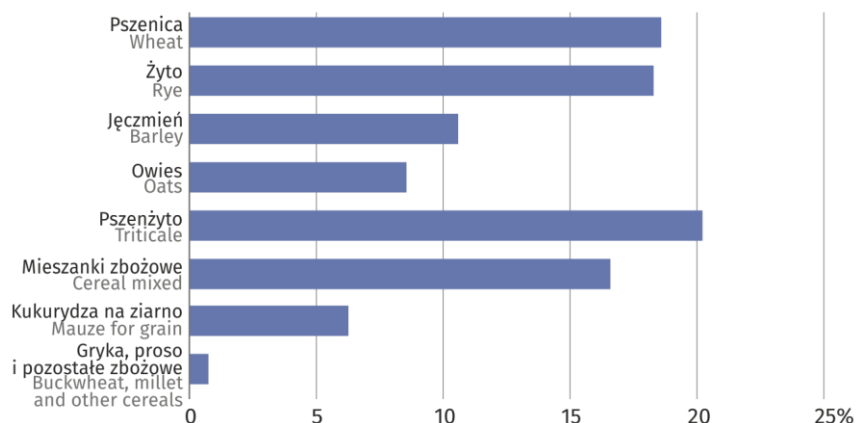
Zboża ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) zasiano na powierzchni 267,0 tys. ha, tj. o 3,5 tys. ha (o 1,3%) mniej niż w roku poprzednim, ale ich udział w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wzrósł o 0,4 p. proc. do 46,9%.

W 2019 r. **plony zbóż ogółem** wyniosły 29,4 dt/ha, tj. mniej od uzyskanych w 2018 r. i średnich plonów z lat 2011-2015 odpowiednio o 0,7 dt/ha (o 2,3%) i o 2,9 dt/ha (o 9,0%), a **plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosły 28,6 dt/ha, czyli na zbliżonym poziomie jak w roku wcześniejszym.

Plony zbóż ozimych (łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi) oszacowano na 31,2 dt/ha, co oznacza, że były o 3,3% wyższe niż w 2018 r., a **zbiory** wyszacowano na 1015,3 tys. t, tj. o 11,2 tys. t (o 1,1 %) więcej od uzyskanych w roku poprzednim.

Wykres 8. **Udział powierzchni poszczególnych upraw zbożowych w ogólnej powierzchni zbóż w 2019 r.**

Chart 8. Share of the area of the given cereals in total cereal growing area in 2019

Plony zbóż ozimych kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019	
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt		2011-2015 ^a = =100	2018=100
Pszenica Wheat	40,0	36,9	37,3	101,1
Żyto Rye	25,1	23,1	24,0	103,9
Jęczmień Barley	34,4	31,9	34,8	109,1
Pszenżyto Triticale	35,2	32,7	33,7	103,1
Mieszanki zbożowe Cereal mixed	32,2	29,4	28,0	95,2

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

Plony zbóż jarych (łącznie z jarymi mieszankami zbożowymi) oszacowano na 25,0 dt/ha, były one niższe od uzyskanych w roku poprzednim o 6,0%, a **zbiory** oszacowano na 611,3 tys. t, tj. mniej o 53,2 tys. t (o 8,0%) od uzyskanych w 2018 r.

Plony zbóż jarych ilustruje poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt			2011-2015 ^a = =100	2018=100
Pszenica Wheat	33,4	29,0	26,6	79,6	91,7
Jęczmień Barley	31,6	27,7	27,0	85,4	97,5
Owies Oats	26,8	24,2	23,2	86,6	95,9
Pszennyto Triticale	31,2	26,5	26,0	83,3	98,1
Mieszanki zbożowe Cereal mixed	29,9	26,5	24,3	81,3	91,7

^a Przeciętne roczne.
^a Annual averages.

Zbiory zbóż ogółem w 2019 r. wyniosły 1805 tys. t i były niższe od zbiorów uzyskanych w 2018 r., jak i średniej z lat 2011-2015, odpowiednio o 45,8 tys. t (o 2,5%) i o 101,7 tys. t (o 5,3%). O niższym poziomie produkcji ziarna zbóż, w relacji do roku poprzedniego, zdecydowała zarówno niższa wydajność z jednostki powierzchni, jak też mniejszy areal uprawy.

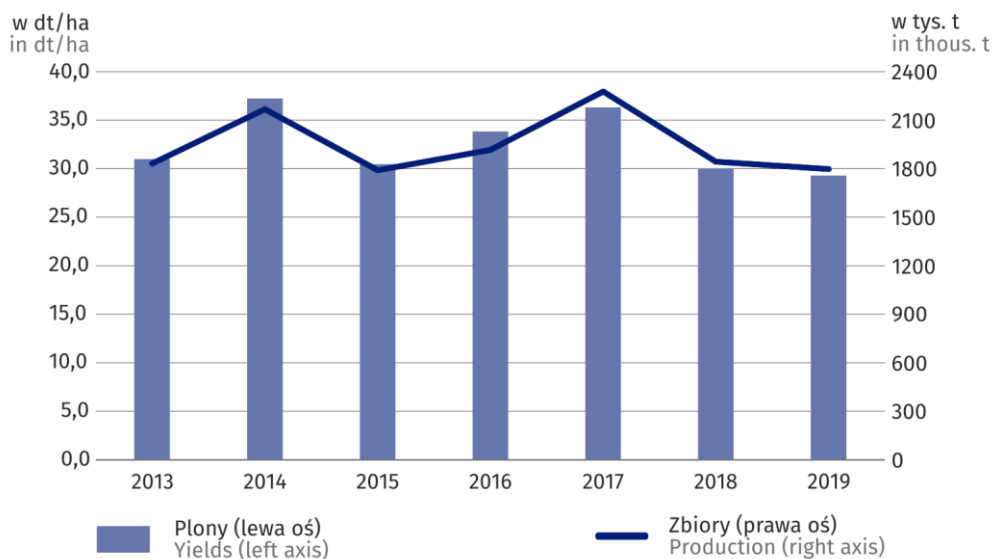
Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosły 1626,6 tys., tj. o 42,0 tys. t (o 2,5%) mniej niż w 2018 r.

Zbiory zbóż intensywanych (przy plonach na poziomie 32,5 dt/ha) wyniosły 984,3 tys. t i były o 14,4 tys. t (o 1,4%) niższe od uzyskanych w 2018 r.

Zbiory zbóż ekstensywnych (przy plonach na poziomie 24,1 dt/ha) były niższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 27,5 tys. t (o 4,1%) i wyniosły 642,3 tys. t.

Wykres 9. Plony i zbiory zbóż

Chart 9. Yields and production of cereals

Ziemniaki

Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z ogrodami przydomowymi) w 2019 r. wyniosła 36,3 tys. ha i w porównaniu z 2018 r. wzrosła o 5,6 tys. ha (o 18,2%), natomiast od średniej z pięcioletnia 2011-2015 była mniejsza o 3,1 tys. ha (o 8,0%).

Produkcję ziemniaków (łącznie z ogrodami przydomowymi) przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a = =100	2018=100
Powierzchnia w ha Area in ha	39395	30662	36255	92,0	118,2
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	240	252	228	95,0	90,5
Zbiory w t Production in t	946640	771954	827403	87,4	107,2

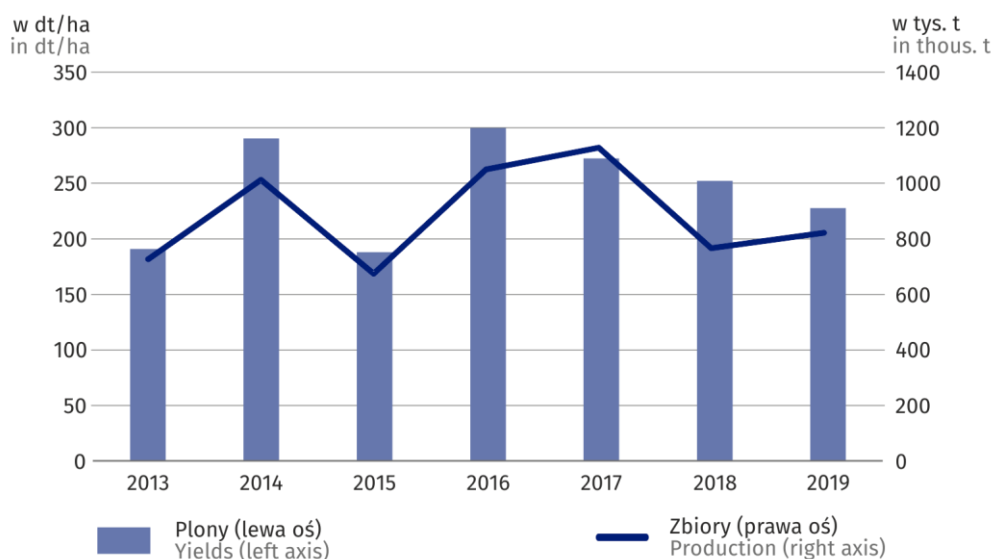
a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

Plony ziemniaków w 2019 r. ukształtowały się na poziomie 228 dt z 1 ha i były niższe zarówno od plonów uzyskanych w 2018 r. i od średnich plonów z lat 2011-2015 odpowiednio: o 24 dt z 1ha (o 9,5 %) i o 12 dt z 1 ha (o 5,0%)

Zbiory ziemniaków (łącznie ze zbiorami w ogrodach przydomowych) wyniosły 827,4 tys. t i były o 55,5 tys. ton (o 7,2%) wyższe od zbiorów uzyskanych w roku poprzednim, ale o 119,2 tys. t (o 12,6%) niższe od średnich zbiorów z lat 2011-2015. Wyższe zbiory ziemniaków w porównaniu z rokiem poprzednim były wynikiem większej powierzchni uprawy, mimo niższego plonowania.

Wykres 10. Plony i zbiory ziemniaków

Chart 10. Yields and production of potatoes

Buraki cukrowe

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2019 r. wyniosła 5,3 tys. ha i była mniejsza od powierzchni z roku poprzedniego o 0,3 tys. ha (spadek o 5,3%) oraz od średniej z lat 2011-2015 – o 1,0 tys. ha (o 16,5%).

Plony buraków cukrowych ukształtowały się na poziomie 589 dt/ha i były o 49 dt/ha (o 12,1%) niższe od plonów uzyskanych w 2018 r., natomiast o 51 dt/ha (o 9,9%) wyższe od średnich plonów z lat 2011-2015.

Produkcję buraków cukrowych ilustruje poniższe zestawienie^a:

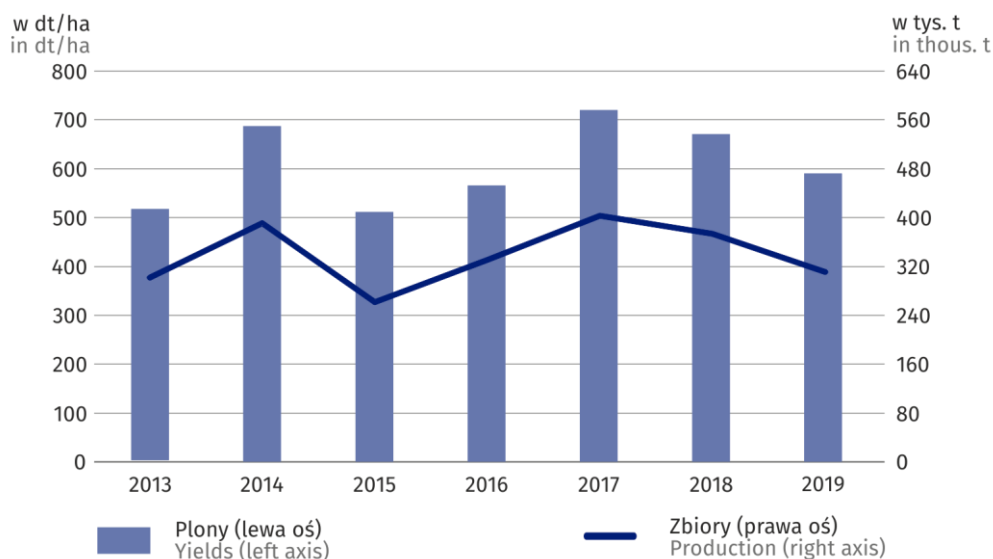
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^b	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^b = =100	2018=100
Powierzchnia w ha Area in ha	6305	5560	5267	83,5	94,7
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	538	670	589	109,5	87,9
Zbiory w t Production in t	339299	372467	310178	91,4	83,3

^a Dostarczonych do cukrowni. ^b Przeciętne roczne.
^a Delivered to the sugar plants. ^b Annual averages.

Zbiory buraków cukrowych, mimo dobrego plonowania, były mniejsze z powodu mniejszej powierzchni uprawy i w 2019 r. wyniosły 310,2 tys. t, tj. mniej o 62,3 tys. t (o 16,7%) od wysokich zbiorów w 2018 r i mniej o 29,1 tys. t (o 8,6%) od średniej z pięciolecia 2011-2015.

Wykres 11. Plony i zbiory buraków cukrowych

Chart 11. Yields and production of sugar beets

Rośliny oleiste

Produkcja roślin oleistych w 2019 r. wyniosła 76,9 tys. t, przy osiągniętym średnim plonie 25,5 dt/ha i powierzchni uprawy 30,2 tys. ha.

Produkcję roślin oleistych przedstawia poniższa tablica:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a = =100	2018=100
OGÓŁEM TOTAL					
Powierzchnia w ha Area in ha	20727	25764	30171	145,6	117,1
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	24,9	22,3	25,5	102,4	114,3
Zbiory w t Production in t	51510	57459	76897	149,3	133,8
w tym RZEPAK I RZEPIK of which RAPE AND TURNIP RAPE					
Powierzchnia w ha Area in ha	18852	21247	28073	148,9	132,1
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	26,1	24,3	26,7	102,3	109,9
Zbiory w t Production in t	49160	51621	74996	152,6	145,3

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

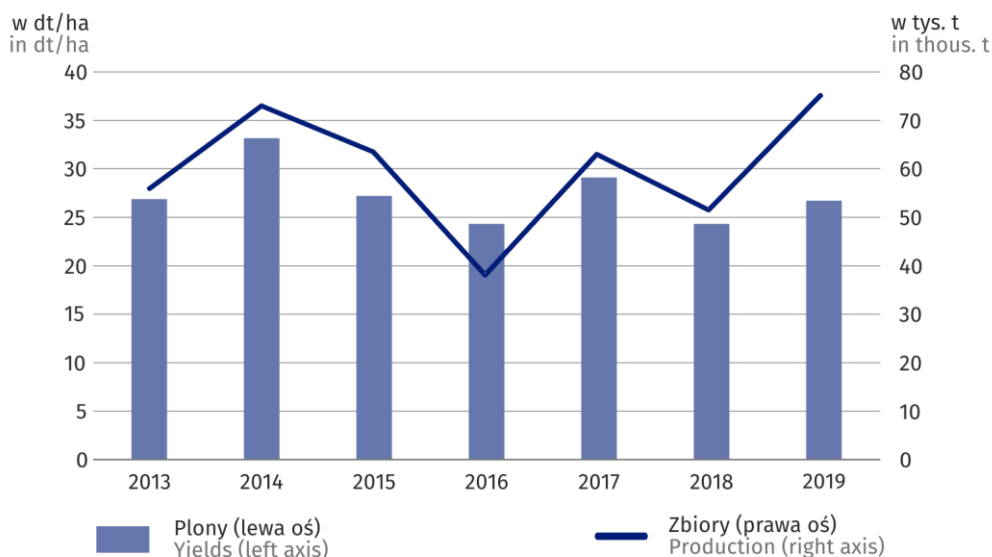
Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ogółem wyniosła 28,1 tys. ha i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim – o 6,8 tys. ha (o 32,1%), oraz o 9,2 tys. ha (o 48,9%) od średniej z lat 2011-2015. W 2019 r. zasiewy rzepaku i rzepiku jarego stanowiły 2,5% ogólnej powierzchni upraw rzepaku i rzepiku, wobec 4,1% w 2018 r.

Plony rzepaku i rzepiku ogółem oszacowano na 26,7 dt/ha, tj. o 2,4 dt/ha (o 9,9%) więcej od uzyskanych w 2018 r. oraz o 0,6 dt/ha (o 2,3%) więcej od średniej z lat 2011-2015 odpowiednio.

Zbiory rzepaku i rzepiku ogółem w 2019 r. wyniosły 75,0 tys. t i były większe zarówno od zbiorów z roku poprzedniego jak i od średnich zbiorów z lat 2011-2015 odpowiednio o 23,4 tys. t (o 45,3%) i o 25,8 tys. t (o 52,6%).

Wykres 12. **Plony i zbiory rzepaku i rzepiku**

Chart 12. Yields and production of rape and turnip rape

3.2. Produkcja upraw pastewnych

3.2. Feed plants production

Zbiory upraw pastewnych w 2019 r. wyniosły:

- **z trwałych użytków zielonych** – 3375,0 tys. t (w przeliczeniu na zieloną masę) i były niższe od zbiorów w 2018 r. i od średnich zbiorów z lat 2011-2015 – w obu przypadkach o około 1000 tys. t (o 23,0%),
- **z polowych upraw pastewnych** – 1670,1 tys. t, tj. mniej o 1060,9 tys. t (o 38,8%) w porównaniu z rokiem poprzednim i o 643,0 tys. t (o 27,8%) mniej od średnich zbiorów z pięciolecia (2011-2015),
- **poplonów i wsiewek na paszę** – 121,9 tys. t, tj. mniej o 26,8 tys. t (o 18,0%) od produkcji z roku poprzedniego i o 127,9 tys. t mniej (o 51,2%) od średniej z lat 2011-2015.

Zbiory roślin pastewnych na paszę kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019	
	w tonach in tonnes		2011-2015 ^a = =100	2018=100
Trwałe użytki zielone Permanent grassland	4384564	4382341	3375020	77,0
łąki trwałe permanent meadows	3989009	4155193	3201952	80,3
pastwiska trwałe permanent pastures	395555	227148	173068	43,8
Polowe uprawy pastewne Field feed plants	2313095	2731035	1670143	72,2

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

(dok.) (cont.)

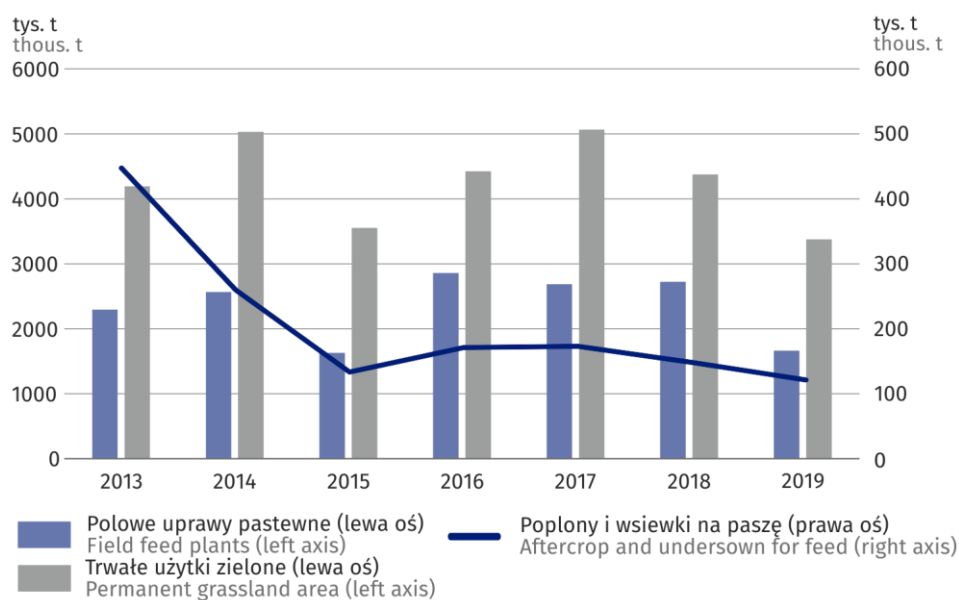
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w tonach in tonnes			2011-2015 ^a = =100	2018=100
Połowe uprawy pastewne (dok.) Field feed plants (cont.)					
okopowe pastewne feed root plants	41473	9602	7757	18,7	80,8
kukurydza na zielonkę maize for feed	1845909	2251644	1381081	74,8	61,3
strączkowe pastewne na zielonkę pulses for feed	27083	28589	29692	109,6	103,9
motylkowe drobnonasienne na zielonkę ^b small-seed legumes for feed ^b	398630	441200	251613	63,1	57,0
Poplony i wsiewki Aftercrop and undersown	249831	148750	121934	48,8	82,0

a Przeciętne roczne. b łącznie z trawami i pastwiskami połowymi oraz pozostałymi pastewnymi.
a Annual averages. b Including grasses and field pastures and other feed.

W 2019 r. ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych wyniosła 204,4 tys. ha, w tym uprawianych w plonie głównym (łącznie z areałem trwałych użytków zielonych) – 192,8 tys. ha i w stosunku do roku poprzedniego była mniejsza o 23,9 tys. ha (o 11,0%). Powierzchnia **połowych upraw pastewnych** przeznaczonych na paszę zmniejszyła się o 15,5 tys. ha (o 23,4%) do poziomu 50,6 tys. ha stanowiąc 26,2% ogólnej powierzchni paszowej w plonie głównym. Powierzchnia **trwałych użytków zielonych** wynosiła 142,2 tys. (73,8% ogólnej powierzchni paszowej w plonie głównym) i w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się o 8,4 tys. ha (o 5,6%). W grupie połowych upraw pastewnych, powierzchnia uprawy strączkowych pastewnych na zielonkę wzrosła o 15,1% w porównaniu z rokiem poprzednim, natomiast zmniejszyła się powierzchnia: pastewnych roślin motylkowych drobnonasiennych i innych pastewnych (łącznie z trawami i pastwiskami połowymi na zielonkę) – o 25,2%, kukurydzy na zielonkę – o 24,2% oraz okopowych pastewnych – o 4,6%.

Wykres 13. Produkcja upraw pastewnych

Chart 13. Feed plants production

3.3. Produkcja z łąk trwałych

3.3. Production of permanent meadows

Produkcja z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) łącznie z trzech pokosów wyniosła 640,4 tys. t i była mniejsza zarówno od uzyskanej w 2018 r. – o 190,6 tys. t (o 22,9%) jak i od średniej z pięciolecia (2011-2015) – o 157,4 tys. t (o 19,7%).

Produkcję z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) przedstawia poniższe zestawienie:

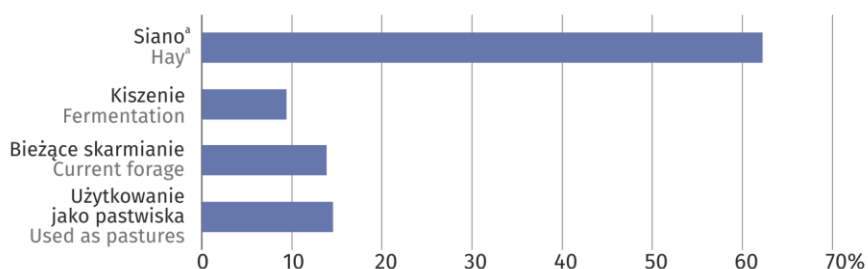
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2011-2015 ^a = =100	2018=100
Powierzchnia w ha Area in ha	133792	139094	131543	98,3
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	59,6	59,7	48,7	81,7
Zbiory w t Production in t	797802	831039	640390	80,3

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

Plony siana z łąk trwałych, łącznie z trzech pokosów, wyniosły 48,7 dt/ha i były niższe – o 18,4% w porównaniu z 2018 r. i o 18,3% niższe od średniej z lat 2011-2015. Plony **I pokosu** z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) oszacowano na 29,7 dt/ha, tj. o 6,0% mniej niż w roku ubiegłym. **II pokos** z łąk trwałych dał plony średnio 10,5 dt/ha, tj. o 40,3% niższe od plonów II pokosu siana w 2018 r. Plony **III pokosu** z łąk trwałych oszacowano na 8,5 dt/ha, tj. o 19,8 % niższe od plonów III pokosu siana z roku poprzedniego.

Wykres 14. Struktura zbiorów z łąk trwałych w 2019 r.

Chart 14. Structure of production of permanents meadows in 2019

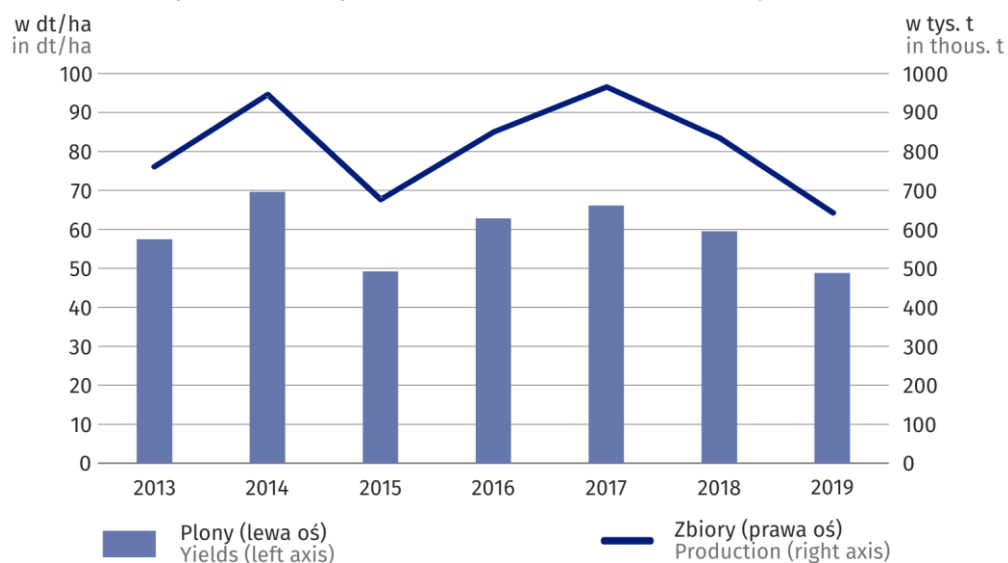
a łącznie z sianokiszonką.
a Including haylage.

Powierzchnia łąk trwałych w gospodarstwach rolnych w 2019 r. wyniosła 131,5 tys. ha i była o 7,6 ha (o 5,4%) mniejsza od powierzchni z 2018 r.

Szacuje się, że powierzchnia łąk trwałych niewykorzystywanych gospodarczo, tj. skoszonych lecz niezebranych oraz nieeksploatowanych, w I pokosie wyniosła 8,5%, w II pokosie – 31,9%, natomiast w III pokosie – 26,6% ogólnej powierzchni łąk trwałych.

Wykres 15. **Plony i zbiory z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano)**

Chart 15. Yields and production of permanent meadows (in terms of hay)

3.4. Produkcja ogrodnicza

3.4. Gardening production

W 2019 r. zbiory warzyw gruntowych i spod osłon wyniosły 579,7 tys. t i były o 67,9 tys. t (o 10,5%) niższe od zbiorów uzyskanych rok wcześniej, oraz o 38,9 tys. t (o 6,3%) niższe od średniej z lat 2011-2015.

Zbiory owoców ogółem wyniosły 512,2 tys. t i były o 115,0 tys. t (o 18,3%) niższe od zbiorów uzyskanych w 2018 r., ale o 42,4 tys. t (o 9,0%) wyższe od średniej z lat 2011-2015.

Produkcję warzyw i owoców ilustruje poniższa tablica:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w tonach in tonnes			2011-2015 ^a = =100	2018=100
Warzywa ogółem Vegetables	618615	647560	579699	93,7	89,5
w tym gruntowe of which field	532330	532479	469387	88,2	88,2
Owoce Fruit	469745	627210	512167	109,0	81,7

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

3.4.1. Warzywa gruntowe

3.4.1. Field vegetables

W 2019 r. ogólna powierzchnia warzyw gruntowych wyniosła 18,6 tys. ha i była o 0,3% mniejsza w porównaniu z rokiem poprzednim. Zmniejszeniu – o 5,5% uległa powierzchnia marchwi jadalnej, a o 0,7% powierzchnia innych warzyw gruntowych.

Wzrost powierzchni uprawy dotyczył upraw ciepłolubnych takich jak pomidory – o 123 ha (o 14,2%), ogórki – o 54 ha (o 2,5%), a także kapusty – o 46 ha (o 1,7%).

Siewy warzyw gruntowych wykonano zgodnie z terminami agrotechnicznymi. Warunki wschodów były utrudnione ze względu na brak opadów deszczu przez cały kwiecień i pierwszą dekadę maja. Złe warunki wilgotnościowe gleby przekładały się na tempo wzrostu warzyw gruntowych, szczególnie na uprawach nienawadnianych.

Plonowanie wszystkich grup warzyw gruntowych było obniżone zarówno w stosunku do 2018 r. jak i do średnich plonów z lat 2011-2015. Wysokie temperatury powietrza i długotrwała susza panująca podczas okresu wegetacji przełożyły się nie tylko na niższe plony i jakość warzyw gruntowych, ale także na ich wartość przechowalniczą.

Łączne zbiory warzyw gruntowych w 2019 r. wyniosły 469,4 tys. t i w skali roku były niższe o 63,1 tys. t (o 11,8%). Niższe zbiory, w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w przypadku wszystkich grup upraw z wyjątkiem pomidorów, których zbiory wyniosły o 1,1 tys. t (o 5,1%) więcej niż w 2018 r.

Produkcja warzyw gruntowych przedstawia się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a = =100	2018=100
POWIERZCHNIA w ha AREA in ha					
OGÓŁEM TOTAL	18262	18636	18586	101,8	99,7
Kapusta Cabbages	2966	2802	2848	96,0	101,7
Kalafiory Cauliflowers	972	1136	1112	114,4	97,9
Cebula Onions	2205	2197	2120	96,1	96,5
Marchew jadalna Carrots	2333	2195	2074	88,9	94,5
Buraki ćwikłowe Beetroots	1293	1250	1238	95,7	99,0
Ogórki Cucumbers	2597	2167	2221	85,5	102,5
Pomidory Tomatoes	920	868	991	107,7	114,2
Pozostałe ^b Others ^b	4977	6021	5982	120,2	99,3

ROZDZIAŁ 3. PRODUKCJA ROŚLINNA

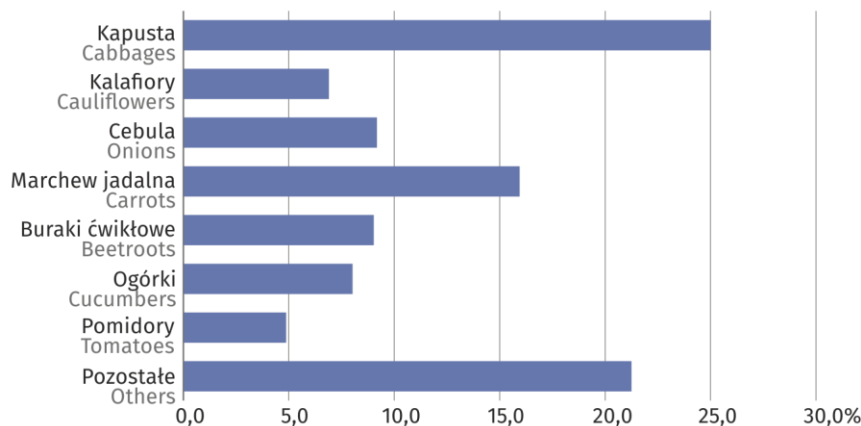
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a = =100	2018=100
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta Cabbages	479	528	411	85,8	77,8
Kalafiory Cauliflowers	307	312	290	94,5	92,9
Cebula Onions	253	223	203	80,2	91,0
Marchew jadalna Carrots	415	382	361	87,0	94,5
Buraki ćwikłowe Beetroots	389	374	340	87,4	90,9
Ogórki Cucumbers	175	192	170	97,1	88,5
Pomidory Tomatoes	234	250	230	98,3	92,0
Pozostałe ^b Others ^b	182	177	167	91,8	94,4
ZBIORY w tonach PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM TOTAL	532330	532479	469388	88,2	88,2
Kapusta Cabbages	141966	147908	117026	82,4	79,1
Kalafiory Cauliflowers	29887	35405	32246	107,9	91,1
Cebula Onions	55842	49023	43027	77,1	87,8
Marchew jadalna Carrots	96777	83736	74849	77,3	89,4
Buraki ćwikłowe Beetroots	50296	46758	42066	83,6	90,0
Ogórki Cucumbers	45315	41676	37755	83,3	90,6
Pomidory Tomatoes	21518	21688	22796	105,9	105,1
Pozostałe ^b Others ^b	90730	106286	99623	109,8	93,7

a Przeciętne roczne. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.
a Annual averages. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb, asparagus, fennel and others.

Wykres 16. **Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2019 r.**

Chart 16. Structure of production of ground vegetables in 2019

3.4.2. Owoce z drzew

3.4.2. Tree fruits

Produkcja owoców z drzew w 2019 r. wyniosła 464,9 tys. t, i była niższa o 103,8 tys. t (o 18,3%) w stosunku do zbiorów uzyskanych w rekordowym pod względem plonowania 2018 r., ale wyższa od średniej z lat 2011-2015 – o 37,1 tys. ton (o 8,7%).

Zima 2018/2019 na ogół była łagodna i w większości przypadków nie spowodowała strat w uprawach sadowniczych. Kwitnienie roślin sadowniczych było obfite. Drzewa owocowe, które w 2018 r. plonowały bardzo wysoko (np. jabłonie większości odmian) w sezonie wiosennym 2019 r. słabiej zawiązały pąki kwiatowe. Przyczyniły się do tego chłody występujące podczas kwitnienia, co nie sprzyjało oblotowi pszczół i dobremu zapyleniu. Wpłynęło to na mniejsze plony większości drzew owocowych.

Ogólna powierzchnia plantacji drzew owocowych w 2019 r. wyniosła 27,6 tys. ha i była o 74 ha (o 0,3%) większa w porównaniu z 2018 r., ale mniejsza o 566 ha (o 2,0%) od średniej z lat 2011-2015.

Wzrost powierzchni uprawy drzew owocowych w 2019 r. dotyczył głównie wiśni, czereśni oraz gruszy. Tendencja taka utrzymuje się od kilku lat. W 2019 r. uprawiano te gatunki drzew na łącznej powierzchni 5,8 tys. ha, tj. o 239 ha (o 4,3%) większej niż w 2018 r.

Dla innych gatunków drzew owocowych, w skali roku, odnotowano tendencję spadkową pod względem arealu uprawy od (0,2%) dla śliw, (0,7%) dla jabłoni do (9,2 %) dla pozostałych gatunków.

Największy udział w strukturze drzew owocowych stanowiły jabłonie (70,8%), wiśnie(14,1%) i śliwy (7,4%).

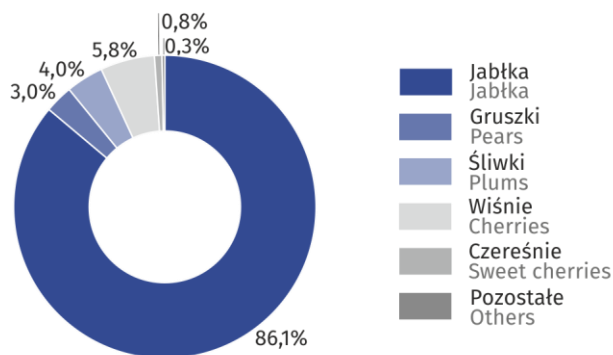
Produkcję owoców z drzew przedstawia poniższa tablica:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a = =100	2018=100
POWIERZCHNIA w ha AREA in ha					
OGÓŁEM TOTAL	28215	27575	27649	98,0	100,3
Jabłonie Apples	19083	19704	19571	102,6	99,3
Grusze Pears	1295	1133	1168	90,2	103,1
Śliwy Plums	2357	2050	2045	86,7	99,8
Wiśnie Cherries	4373	3712	3887	88,9	104,7
Czereśnie Sweet cherries	691	681	710	102,7	104,3
Pozostałe ^b Others ^b	415	295	268	64,6	90,8
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Jabłka Apples	195	249	205	105,1	82,1
Gruszki Pears	89	156	120	134,8	76,6
Śliwki Plums	60	103	90	150,0	87,8
Wiśnie Cherries	57	88	70	122,8	79,6
Czereśnie Sweet cherries	47	75	54	114,9	72,5
Pozostałe ^b Others ^b	23	46	42	182,6	91,9
ZBIORY w tonach PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM TOTAL	427780	568764	464922	108,7	81,7
Jabłka Apples	372973	490993	400332	107,3	81,5
Gruszki Pears	11566	17713	13976	120,8	78,9
Śliwki Plums	14142	21014	18456	130,5	87,8
Wiśnie Cherries	24881	32595	27173	109,2	83,4
Czereśnie Sweet cherries	3267	5102	3860	118,2	75,7
Pozostałe ^b Others ^b	950	1346	1125	118,4	83,6

a Przeciętne roczne. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
a Annual averages. b Peaches, apricots, walnuts.

Wykres 17. **Struktura zbiorów owoców z drzew w 2019 r.**

Chart 17. Structure of production of tree fruit in 2019

3.4.3. Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

3.4.3. Fruits from fruit bushes and berry plantations

W 2019 r. ogólna powierzchnia uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosła 12,9 tys. ha i była o 197 ha (o 1,6%) wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim i o 1403 ha (o 12,2%) wyższa od średniej z lat 2011-2015.

Obserwuje się wzrost powierzchni uprawy większości gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych, z wyjątkiem krzewów porzeczeki, która minimalnie uległa zmniejszeniu w porównaniu z 2018 r. – o 5 ha (o 0,1%).

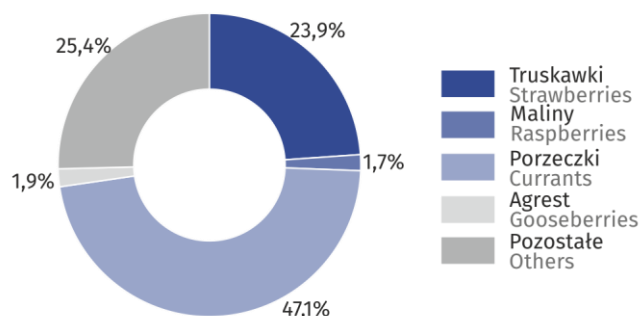
W skali roku, najwięcej wzrosła powierzchnia agrestu (o 5,4%), jednak w porównaniu ze średnimi z lat 2011-2015 uprawa ta staje się coraz mniej popularna. Obecnie w porównaniu ze średnią z pięciolecia 2011-2015, agrestu uprawia się na powierzchni o 50 ha (o 15,2%) mniejszej.

Podobnie jak w przypadku drzew owocowych, w 2019 r. zanotowano dobre plonowanie większości gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych, jednak w porównaniu z rekordowym pod względem plonowania rokiem 2018 plony jak i zbiory były dużo niższe, na poziomie 70-80% plonowania ubiegłorocznego.

Łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 47,2 tys. t i były o 11,2 tys. t (o 18,9%) niższe od produkcji owoców z 2018 r., ale o 5,3 tys. t (o 12,6%) większe od średniej z lat 2011-2015.

Wykres 18. **Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2019 r.**

Chart 18. Structure of production of berry fruits from fruit bushes and berry plantations in 2019

Produkcja z krzewów owocowych i plantacji jagodowych przedstawia się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a = =100	2018=100
POWIERZCHNIA w ha AREA in ha					
OGÓŁEM TOTAL	11474	12680	12877	112,2	101,6
Truskawki ^b Strawberries ^b	2847	2728	2821	99,1	103,4
Maliny Raspberries	431	354	358	83,1	100,9
Porzeczki Currants	5232	6165	6160	117,7	99,9
Agrest Gooseberries	329	265	279	84,8	105,4
Pozostałe ^c Others ^c	2635	3168	3259	123,7	102,9
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Truskawki ^b Strawberries ^b	42	56	40	95,2	70,9
Maliny Raspberries	24	27	22	91,7	82,1
Porzeczki Currants	37	43	36	97,3	83,8
Agrest Gooseberries	33	40	32	97,0	80,2
Pozostałe ^c Others ^c	33	46	37	112,1	80,9

a Przeciętne roczne. b Łącznie z poziomkami. c Aronia, borówka wysoka i inne (leszczyna, poziomka, winorośl i pozostałe).

a Annual averages. b Including wild strawberries. c Chokeberry, northern highbush blueberry and others (filbert, wild strawberries, vine and others).

CHAPTER 3. CROP PRODUCTION

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011-2015 ^a	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2011-2015 ^a = =100	2018=100
ZBIORY w tonach PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM TOTAL	41966	58446	47247	112,6	81,1
Truskawki ^b Strawberries ^b	11844	15375	11284	95,3	73,4
Maliny Raspberries	1040	950	787	75,7	82,8
Porzeczki Currants	19333	26660	22277	115,2	83,6
Agrest Gooseberries	1070	1056	893	83,5	84,6
Pozostałe ^c Others ^c	8679	14405	12006	138,3	83,3

a Przeciętne roczne. b łącznie z poziomkami. c Aronia, borówka wysoka i inne (leszczyna, poziomka, winorośl i pozostałe).

a Annual averages. b Including wild strawberries. c Chokeberry, northern highbush blueberry and others (filbert, wild strawberries, vine and others).

Rozdział 4. Produkcja zwierzęca

Chapter 4. Animal production

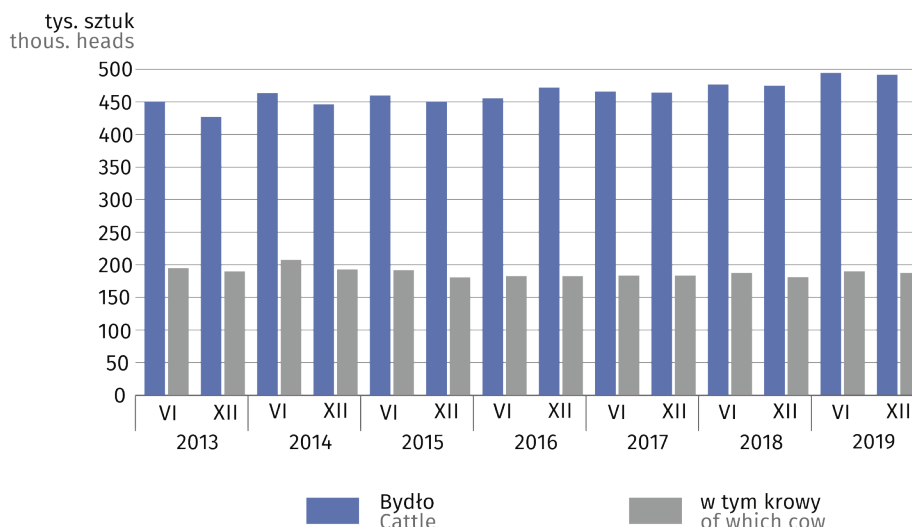
4.1. Bydło

4.1. Cattle

W grudniu 2019 r. pogłowie bydła w województwie łódzkim liczyło 491,0 tys. sztuk i było o 26,1 tys. sztuk, (o 3,3%) większe w porównaniu z grudniem 2018 r., ale o 2,2 tys. sztuk (o 0,5%) mniejsze w odniesieniu do czerwca 2019 r.

Wykres 19. Pogłowie bydła

Chart 19. Cattle stocks

Pogłowie krów w grudniu 2019 r. liczyło 187,3 tys. sztuk i wzrosło o 6,2 tys. sztuk, tj. o 3,4% w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r., ale zmalało o 2,1 tys. sztuk, tj. o 1,1% w stosunku do czerwca 2019 r.

W **gospodarstwach indywidualnych** pogłowie bydła liczyło 488,3 tys. sztuk, co stanowiło 99,4% wojewódzkiego stada bydła. W tej grupie gospodarstw, analogicznie jak w całym województwie, odnotowano zwiększenie liczebności stada w skali roku o 16,4 tys. sztuk (o 3,5%) i zmniejszenie stada w okresie półrocznym (od czerwca 2019 r.) – o 1,7 tys. sztuk, tj. o 0,3%.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2019 r. wyniosła 49,7 sztuk, wobec 47,8 sztuk w grudniu 2018 r.

W strukturze stada ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w grudniu 2019 r. wyniósł:

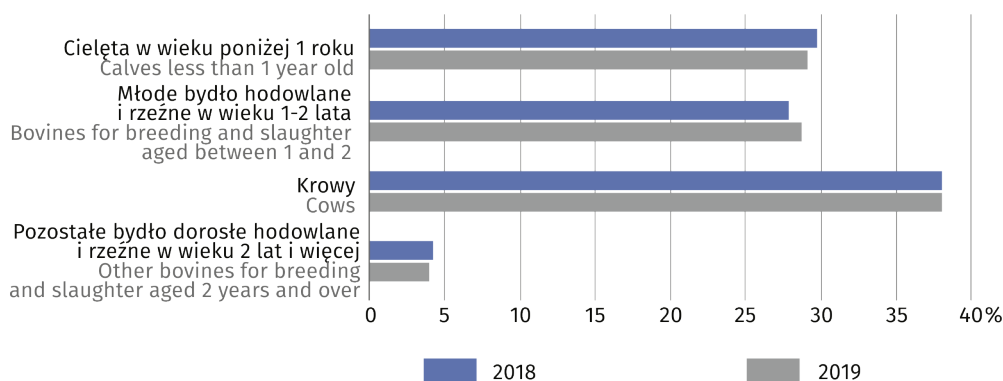
- cielęta w wieku poniżej 1 roku - 29,2%,
- młode bydło hodowlane i rzeźne w wieku 1-2 lata - 28,8%,
- krowy - 38,1%,
- pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne - 4,0%.

Wykres 20. **Struktura stada bydła**

Stan w grudniu

Chart 20. Structure of cattle herd

As of December

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła w grudniu 2018 r. o 0,9 p. proc. zwiększył się udział młodego bydła w wieku 1-2 lata. Zmniejszył się natomiast udział cieląt – o 0,6 p. proc., a także bydła dorosłego – o 0,2 p. proc. Pogłowie krów pozostało na tym samym poziomie.

Wyniki badań pogłowia bydła w 2019 r. wykazały nieznaczne zmiany zarówno w liczebności jak i strukturze stada w porównaniu z 2018 r. Liczebność stada bydła nadal rośnie, a tendencja wzrostowa w chowie bydła w 2019 r. spowodowana była głównie utrzymującymi się wysokimi cenami skupu mleka krowiego oraz ciągłym zainteresowaniem rolników chowem bydła mięsnego.

4.2. Owce

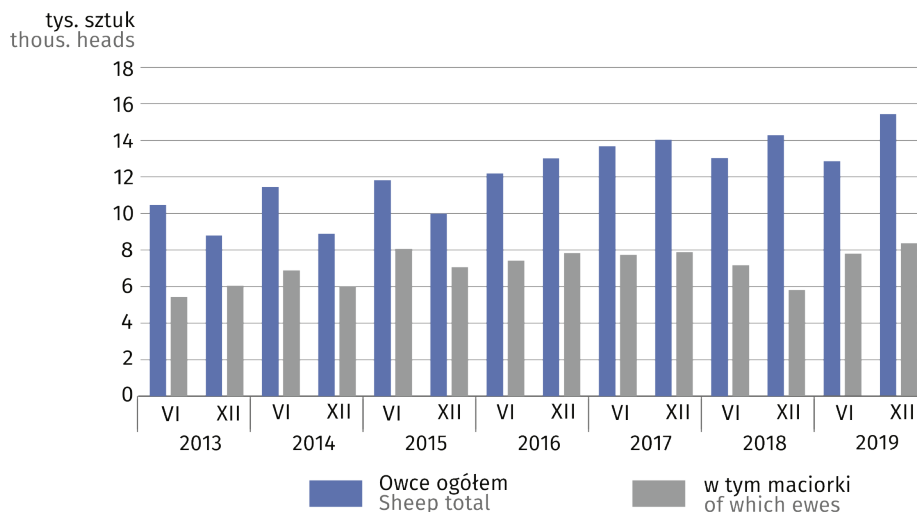
4.2. Sheep

Pogłowie owiec w grudniu 2019 r. wynosiło 15,5 tys. sztuk i było wyższe o 1,2 tys. sztuk (o 8,6%) od wielkości zarejestrowanych w grudniu 2018 r. Populacja maciorek owczych zwiększyła się w skali roku o 2,6 tys. sztuk (o 45,9%) do poziomu 8,4 tys. sztuk.

W porównaniu ze stanem z czerwca 2019 r., pogłowie owiec wzrosło o 1,4 tys. sztuk (o 10,0%), w tym stado maciorek owczych zwiększyło się o 0,6 tys. sztuk, tj. o 7,6%.

Wykres 21. **Pogłowie owiec**

Chart 21. Sheep stocks

W gospodarstwach indywidualnych pogłowie owiec w grudniu 2019 r. liczyło 14,7 tys. sztuk, co stanowiło 94,8% wojewódzkiego stada owiec. W porównaniu z analogicznym okresem 2018 r., oraz z czerwcem 2019 r., liczebność stada owiec w tych gospodarstwach wzrosła odpowiednio o 1,4 tys. sztuk i o 1,8 tys. sztuk, (tj. o 10,3% i o 13,9%).

W strukturze stada udział maciorek (tj. samic, które miały już potomstwo i samic pokrytych po raz pierwszy) wyniósł 54,2% i w porównaniu z grudniem 2018 r. zwiększył się o 13,8 p. proc.

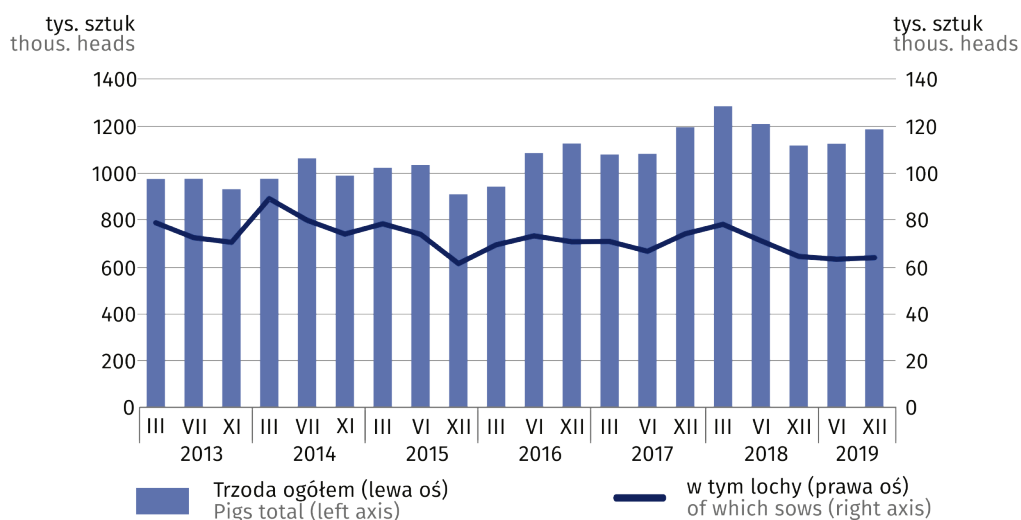
4.3. Pogłowie trzody chlewnej

4.3. Pigs stock

Pogłowie świń w grudniu 2019 r. w województwie łódzkim wyniosło 1180,5 tys. sztuk i było wyższe o 69,7 tys. sztuk (o 6,3%) od stanu w analogicznym okresie 2018 r. oraz o 61,1 tys. sztuk (o 5,5%) od stanu zarejestrowanego w czerwcu 2019 r.

Wykres 22. **Pogłowie trzody chlewnej**

Chart 22. Pigs stock

U w a g a. Od 2019 r. badanie pogłowia trzody chlewnej jest prowadzone dwukrotnie w roku, tj. wg stanu w czerwcu i w grudniu.
 N o t e. Since 2019 the survey of pig stocks has been conducted twice a year, i.e. as of June and of December.

Stado loch na chów zmalało – o 540 sztuk, tj. o 0,8% w porównaniu z grudniem 2018 r., ale wzrosło o 651 sztuk, tj. o 1,0% w odniesieniu do czerwca 2019 r. Liczebność stada loch prośnych wzrosła się w ciągu roku o 904 sztuki (o 2,2%), a w skali półrocza o 822 sztuki (o 2,0%).

W gospodarstwach indywidualnych stado świń liczyło 1157,2 tys. sztuk, tj. 98,0% ogółu pogłowia trzody chlewnej w województwie. Wielkość utrzymywanego w tej grupie gospodarstw stada wzrosła zarówno w porównaniu z grudniem 2018 r., jak i z czerwcem 2019 r., odpowiednio o 74,7 tys. sztuk i o 62,5 tys. sztuk (tj. o 6,9% i o 5,7%).

W strukturze stada trzody chlewnej ogółem, udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w grudniu 2018 r. wyniósł:

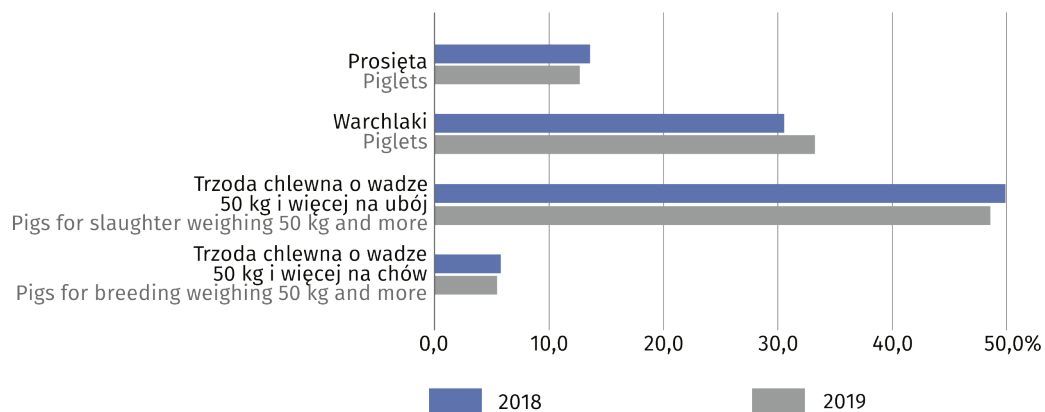
- prosięta o wadze do 20 kg	-	12,7%,
- warchlaki o wadze od 20 do 50 kg	-	33,3%,
- trzoda chlewna o wadze powyżej 50 kg z przeznaczeniem na ubój	-	48,6%,
- trzoda chlewna o wadze powyżej 50 kg z przeznaczeniem na chów	-	5,5%.

Wykres 23. **Struktura pogłowia trzody chlewnej**

Stan w grudniu

Chart 23. **Structure of pigs stock**

As of December

W grudniu 2019 r., porównaniu z zarejestrowaną strukturą pogłowia trzody w analogicznym miesiącu 2018 r., zwiększył się udział warchlaków (o 2,7 p. proc.), zmalał natomiast udział: tuczników (o 1,3 p. proc.), prosiąt (o 0,9 p. proc.), oraz trzody chlewnej o wadze powyżej 50 kg z przeznaczeniem na chów (o 0,3 p. proc.).

W grudniu 2019 r. obsada trzody chlewnej ogółem na 100 ha użytków rolnych liczyła 119,6 sztuk wobec 111,6 sztuk w grudniu 2018 r.

Wyniki badań pogłowia trzody chlewnej w 2019 r. wykazały przełamanie się trendu spadkowego w chowie świń i powrót do liczebności pogłowia notowanego w grudniu 2017 r. Przez cały 2019 r. liczebność stada świń w województwie przekraczała 1,1 mln sztuk i sukcesywnie rosła w ciągu roku. Rejestrowana w 2019 r. struktura stada wskazuje, iż rolnicy nadal decydują się na tucz żywca wieprzowego w oparciu o zakupione lub powierzone im przez inne jednostki warchlaki (spadek udziału w stadzie prosiąt oraz loch). Głównym czynnikiem powodującym wzrost pogłowia były stosunkowo wysokie ceny skupu żywca wieprzowego.

Rozdział 5. Skup i ceny produktów rolnych

Chapter 5. Procurement and prices of agricultural products

W 2019 r., w stosunku do roku poprzedniego, od producentów rolnych z terenu województwa łódzkiego skupiono mniej: zbóż, ziemniaków, buraków cukrowych, owoców i żywca rzeźnego. Więcej natomiast niż przed rokiem skupiono: warzyw, rzepaku oraz mleka krowiego.

Skup produktów rolnych ogółem w ujęciu wartościowym przedstawia poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	
		w tysiącach złotych in thousand PLN	2018=100
Skup produktów rolnych ogółem Procurement of agricultural products	4349798	4484567	103,1
w tym: of which:			
skup produktów roślinnych procurement of crop products	970429	1056557	108,9
skup produktów zwierzęcych procurement of animal products	3379369	3428010	101,4

5.1. Zboża

5.1. Cereals

W 2019 r. skupiono 343,7 tys. ton ziarna zbóż ogółem (łącznie z ziarnem siewnym i mieszankami zbożowymi), co oznacza spadek o 15,5% wielkości skupu w odniesieniu do 2018 r. W tym okresie zmniejszył się przede wszystkim skup owsa i mieszanek zbożowych – o 58,0%, jęczmienia – o 34,7% i pszenżyta – o 29,2%. Niższy niż rok wcześniej był również rozmiar skupu pszenicy – o 18,7%, kukurydzy – o 9,6% i żyta – o 0,3%.

Ceny skupu zbóż ogółem w 2019 r. w porównaniu z cenami uzyskanymi przez producentów rolnych w 2018 r. były niższe średnio – o 1,4%. Wzrosły średnie ceny notowanych zbóż: owsa i mieszanek zbożowych – o 17,0%, pszenicy – o 3,0%, żyta – o 2,9%, jęczmienia – o 2,1% oraz pszenżyta – o 1,6%. Spadła natomiast średnia cena kukurydzy – o 8,0%. Podobna sytuacja występowała na targowiskach województwa łódzkiego, gdzie zanotowano wzrost cen zbóż podstawowych: żyta – o 11,1% (średnia cena 72,22 zł/dt), jęczmienia – o 10,5% (średnia cena 87,34 zł/dt), owsa – o 10,2% (średnia cena 72,49 zł/dt) oraz pszenicy – o 8,6% (średnia cena 90,69 zł/dt).

Wykres 24. **Ceny skupu i ceny targowiskowe pszenicy**

Chart 24. Procurement and marketplace prices of wheat

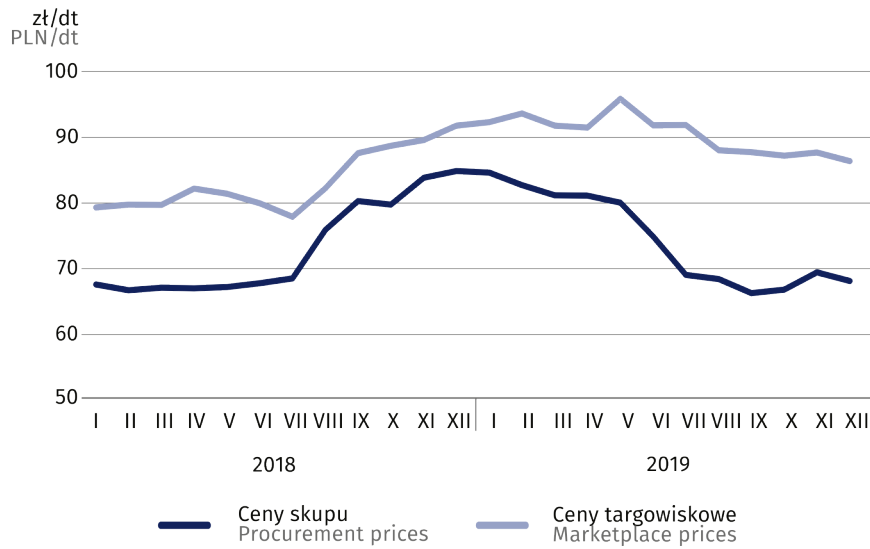
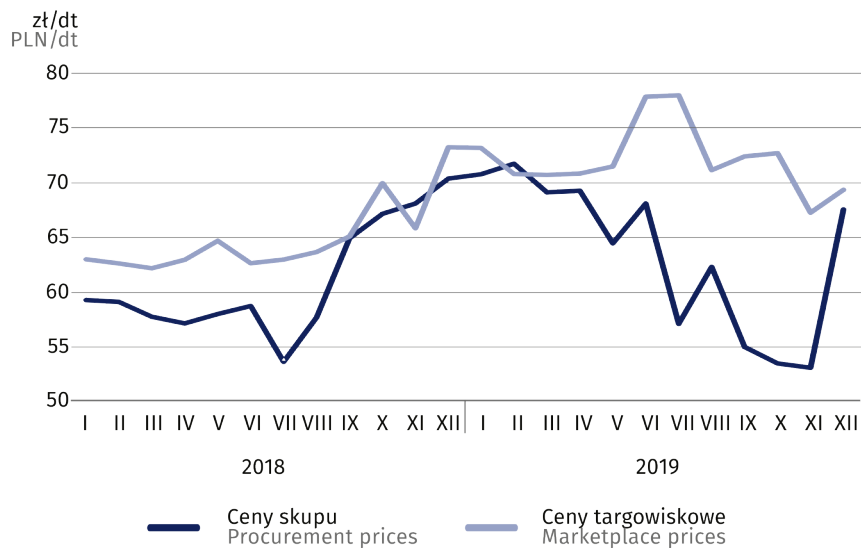
Wykres 25. **Ceny skupu i ceny targowiskowe żyta**

Chart 25. Procurement and marketplace prices of rye

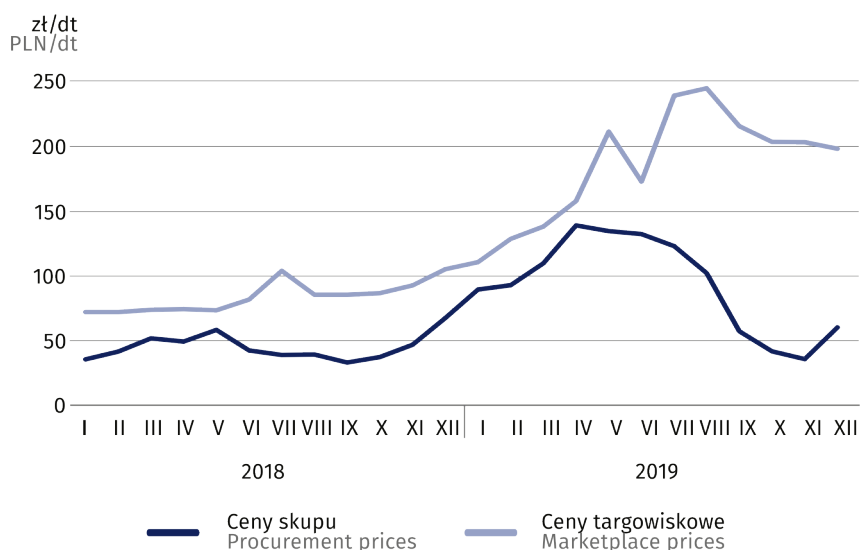
5.2. Ziemiaki

5.2. Potatoes

Skupu ziemniaków w 2019 r. wyniósł 55,6 tys. ton i w porównaniu z rokiem poprzednim był mniejszy o 32,1%. Średnia cena skupu 1 dt ziemniaków osiągnęła poziom 89,12 zł i była wyższa ponad dwukrotnie od ceny notowanej rok wcześniej. W obrocie targowiskowym średnia roczna cena ziemniaków była wyższa o 115,6% od ceny sprzed roku i wyniosła 188,81 zł/dt.

Wykres 26. Ceny skupu i ceny targowiskowe ziemniaków

Chart 26. Procurement and marketplace prices of potatoes

5.3. Buraki cukrowe

5.3. Sugar beets

W 2019 r. skupiono 327,0 tys. ton buraków cukrowych, tj. o 14,5% mniej niż rok wcześniej. Średnia cena skupu 1 dt buraka cukrowego wyniosła 12,00 zł i była wyższa o 8,4% od średniej z 2018 r.

5.4. Rzepak przemysłowy

5.4. Industrial rape

Ze zbiorów uzyskanych w 2019 r. skupiono 39,7 tys. ton rzepaku, tj. o 33,1% więcej niż rok wcześniej. Średnia cena skupu wyniosła 155,57 zł/dt i utrzymała się na poziomie notowanym w 2018 r.

5.5. Warzywa i owoce

5.5. Vegetables and fruit

Skup warzyw osiągnął poziom 223,0 tys. ton, czyli zwiększył się w skali roku o 36,3%. W 2019 r. wzrosły średnie ceny wszystkich notowanych warzyw: buraków ćwikowych – o 79,3% (średnia cena 0,52 zł/kg), kapusty – o 46,7% (średnia cena 1,35 zł/kg), marchwi – o 17,2% (średnia cena 0,75 zł/kg), ogórków – o 15,4% (średnia cena 1,95 zł/kg), pomidorów – o 12,3% (średnia cena 1,55 zł/kg), kalafiorów – o 3,4% (średnia cena 1,51 zł/kg) oraz cebuli – o 0,8% (średnia cena 1,26 zł/kg).

Ilość skupionych owoców w 2019 r. była o 20,4% niższa w porównaniu z 2018 r. i wyniosła 325,0 tys. ton. W skali roku zanotowano wzrost cen skupu owoców, tj.: wiśni – o 218,4%, czereśni – o 116,5%, gruszek – o 68,8%, śliwek – o 52,1%, malin – o 39,4%, porzeczek – o 36,8%, jabłek – o 16,1%, agrestu – o 12,8% oraz truskawek – o 6,6%. Niższą średnią cenę skupu osiągnęły tylko orzechy włoskie i laskowe – spadek o 3,2%.

5.6. Żywiec rzeźny

5.6. Animals for slaughter

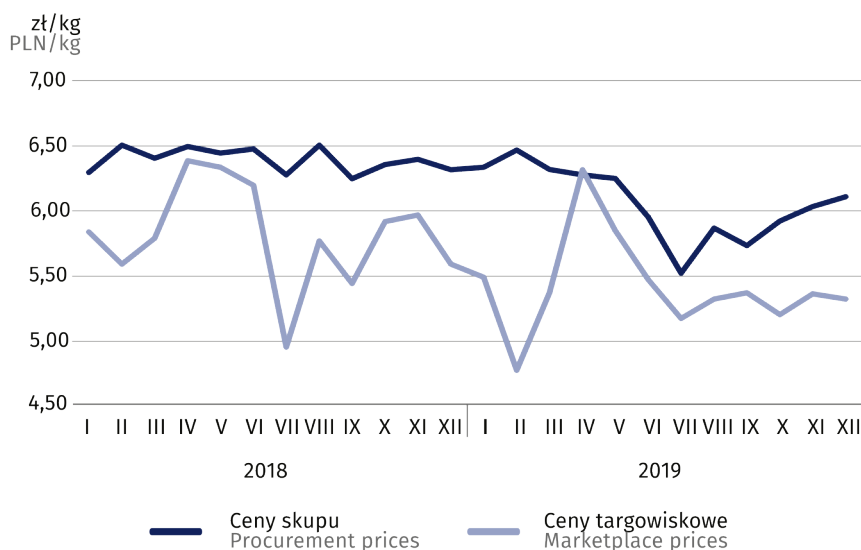
Skup żywca rzeźnego (bydło, cielęta, świnie, owce, konie i drób) w 2019 r. wyniósł 453,7 tys. ton i był o 47,7 tys. ton, tj. o 9,5% mniejszy od ilości żywca rzeźnego skupionego w 2018 r.

W 2019 r. skupiono 85,8 tys. ton żywca wołowego, tj. o 11,0% mniej niż rok wcześniej. W ciągu roku zmniejszyła się również jego średnia cena skupu – o 2,1%, a za 1 kg płacono średnio 6,44 zł. Skup żywca cielęcego był o 18,7% niższy niż w 2018 r. i wyniósł 0,5 tys. ton. Jednak na przestrzeni roku średnia cena skupu cieląt rzeźnych wzrosła o 5,2%, a w 2019 r. za 1 kg płacono przeciętnie 11,03 zł.

Na targowiskach województwa łódzkiego średnia cena za 1 kg bydła rzeźnego (bez cieląt) wyniosła 5,45 zł, tj. o 6,8% mniej niż w 2018 r. Za 1 kg żywca cielęcego płacono 11,41 zł, czyli o 16,8% więcej niż rok wcześniej.

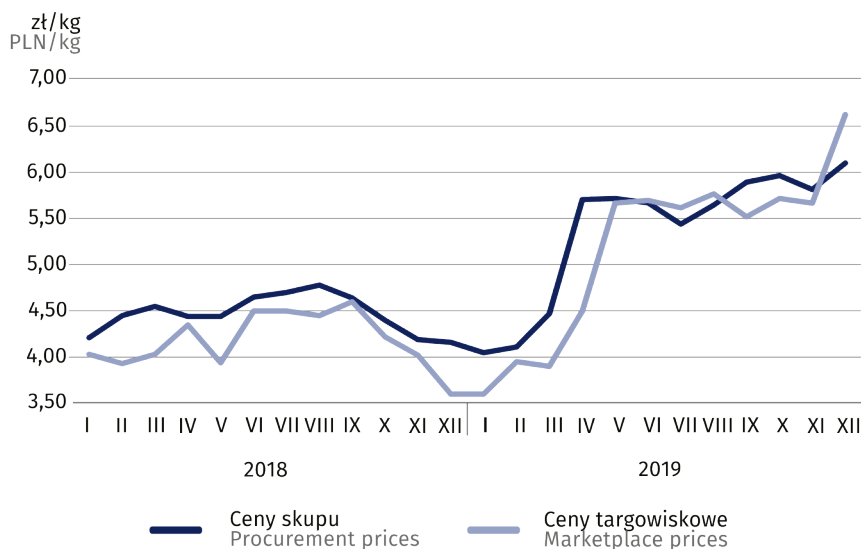
Wykres 27. Ceny skupu i ceny targowiskowe żywca wołowego

Chart 27. Procurement and marketplace prices of beef cattle for slaughter

Wykres 28. **Ceny skupu i ceny targowiskowe żywca wieprzowego**

Chart 28. Procurement and marketplace prices of pigs for slaughter

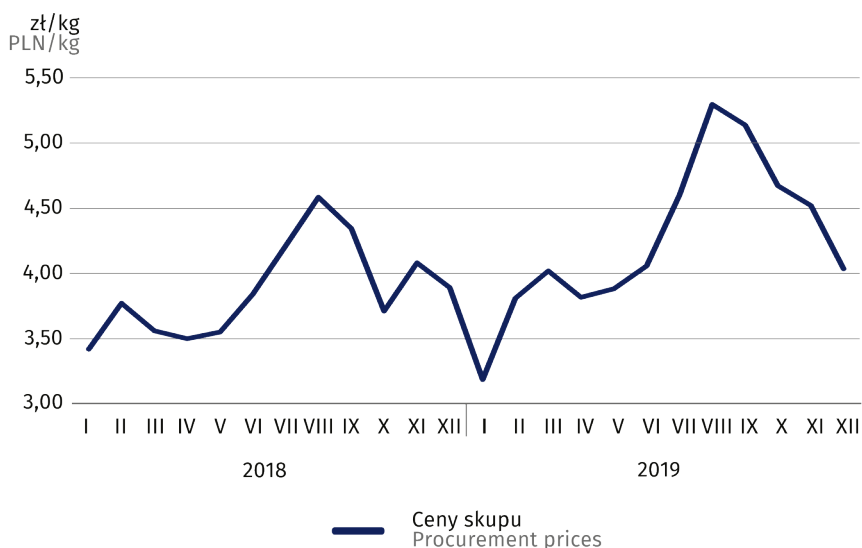

W 2019 r. skupiono 264,8 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 0,4% mniej niż w 2018 r. Średnia cena skupu za 1 kg żywca wieprzowego wyniosła 5,25 zł i w porównaniu ze średnią ceną za 2018 r. była o 18,0% wyższa. W sprzedaży targowiskowej, podobnie jak w skupie, cena żywca wieprzowego była wyższa od notowanej rok wcześniej. Za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 5,19 zł, to oznacza wzrost ceny o 24,2%.

W skali roku średnia cena targowiskowa za 1 prosię na chów wzrosła o 15,7% i wyniosła 203,33 zł, podczas gdy w 2018 r. było to 175,75 zł.

Wykres 29. **Ceny skupu żywca drobiowego**

Chart 29. Procurement prices of poultry

W 2019 r. skupiono 102,4 tys. ton żywca drobiowego, tj. o 26,0% mniej niż w 2018 r., z tego 66,6 tys. ton stanowiły kurczaki. Średnia roczna cena skupu drobiu wyniosła 3,98 zł/kg i była o 4,5% wyższa od notowanej rok wcześniej. Ceny indyków wzrosły o 15,4%, a gęsi o 0,6%. Spadły natomiast ceny kur – o 17,3%, kaczek – o 2,8% oraz kurczaków – o 0,6%.

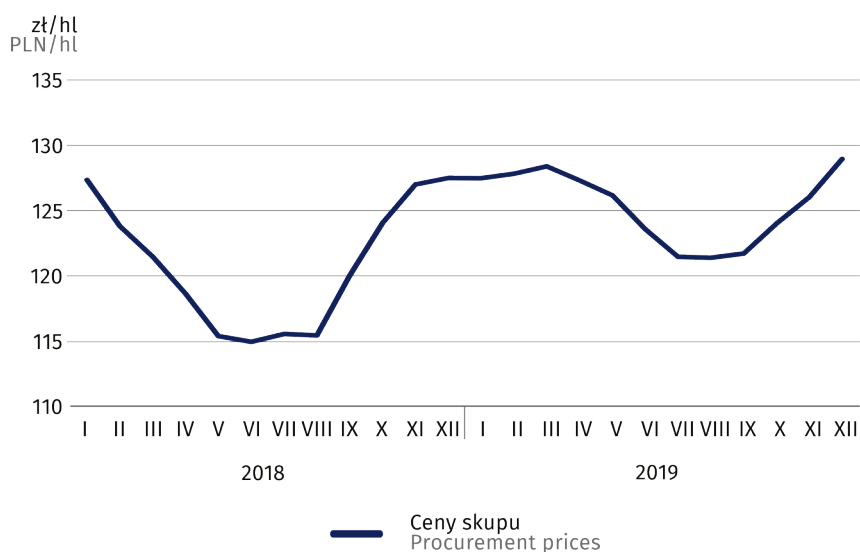
5.7. Mleko

5.7. Milk

Skup mleka krowiego w 2019 r. wyniósł 845535 tys. l i był większy o 1,8% w porównaniu z wielkością skupu w 2018 r. Średnio za 1 hl mleka płacono 125,06 zł tj. o 3,5% więcej niż rok wcześniej.

Wykres 30. Ceny skupu mleka

Chart 30. Procurement prices of milk

Uwagi metodyczne

Methodological notes

I. Źródła danych

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- uogólnionych wyników czerwcowego, reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania gospodarstw rolnych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Badanie zostało przeprowadzone w czerwcu i lipcu 2019 r. według stanu na 1 czerwca 2019 r. (dzień referencyjny) i obejmowało zmienne, między innymi: z zakresu użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów, pogłównia zwierząt gospodarskich, a także zużycia nawozów w roku gospodarczym 2018/2019,
- uogólnionych wyników reprezentacyjnych badań pogłównia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach indywidualnych¹,
- sprawozdań statystycznych z zakresu plonów i zbiorów upraw rolnych i ogrodniczych oraz pogłównia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach państwowych, spółdzielczych i spółkach z udziałem sektora publicznego i prywatnego,
- szacunków i ocen prowadzonych przez rzeczoznawców gminnych i wojewódzkich GUS dla danych nieobjętych sprawozdawczością,
- sprawozdań statystycznych z zakresu skupu produktów rolnych od gospodarstw państwowych i od sektora prywatnego.
- Wyniki czerwcowego badania gospodarstw rolnych opracowane zostały **według siedziby użytkownika gospodarstwa**, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca zamieszkania użytkownika, a dla gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – według siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).

II. Ważniejsze definicje, pojęcia spisowe i zasady spisywania

Gospodarstwo rolne – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych, chów i hodowlę zwierząt w gospodarstwie tj.: bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczoł oraz działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nie posiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej skali (określonej odpowiednimi progami), w tym działy specjalne produkcji rolnej.

¹ Badania pogłównia trzody chlewnej, bydła, owiec i drobiu prowadzone są 2-krotnie w roku, tj. w czerwcu i w grudniu.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A, dział 01, grupy:

- uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana),
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa indywidualnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa, czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Siedziba użytkownika gospodarstwa indywidualnego to adres zamieszkania (który nie musi być jednocześnie adresem zameldowania) użytkownika.

Siedziba użytkownika rolnego osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to siedziba jednostki lokalnej prowadzącej działalność rolniczą (jest to jednocześnie **siedziba gospodarstwa**).

Użytkowanie gruntów

Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania - własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej, tj. utrzymywanych zgodnie z normami, spełniające wymogi Ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1551, z późniejszymi zmianami), na którą składają się:
 - łąki trwałe,
 - pastwiska trwałe,
 - uprawy trwałe, w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki),
 - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
 - zasiewy (z wyłączeniem upraw trwałych i ogrodów przydomowych),
 - grunty ugorowane (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny),
- użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 1 czerwca 2019 r.).

Łąki trwałe to grunty pokryte trawami (5 lat lub więcej), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hał i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Pastwiska trwałe to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia sadów, szkótek drzew i krzewów owocowych, szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, wikliny, innych gruntowych upraw trwałych, w tym tarniny, derenia, morwy, głogu, rokitnika i choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Sady to plantacje drzew owocowych, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Ogrody przydomowe to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie oraz drzewa i krzewy poza sadami. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone). Do gruntów ugorowanych nie zaliczono gruntów przygotowanych pod zasiewy (np. warzyw), które do 1 czerwca 2019 r. były nieobsiane lub nieobsadzone.

Lasy i grunty leśne to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkótek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię plantacji o krótkiej rotacji – niezależnie od rodzaju gruntów na jakich zostały założone.

Pozostałe grunty to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe, itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

Powierzchnia zasiewów

Zasiewy to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem upraw trwałych i ogrodów przydomowych. Nie zalicza się tu także plantacji drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów, a także powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, zakwalifikowanych do gruntów ugorowanych.

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zbóż ogółem**” zaliczono zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe (amarantus, kanar, żyto stuletnie itp.).

Do grupy „**zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi**” zalicza się zboża podstawowe (pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych ozimych i jarych.

Grupa „**przemysłowe**” obejmuje buraki cukrowe, rzepak i rzepik, len (łącznie z lnem oleistym), słonecznik na ziarno, konopie, tytoń, chmiel, cykorię korzeniową oraz inne oleiste (mak, gorczyca, soja i inne).

Do grupy „**strączkowych na ziarno**” zalicza się strączkowe jadalne (groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno np. soczewicę, ciecierzycę), strączkowe pastewne na ziarno oraz mieszanki zbożowo-strączkowe na ziarno. Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Grupa „**pastewne**” obejmuje uprawy roślin okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych na zielonkę (łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi), motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw na zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), zioła i przyprawy, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy.

Do **warzyw** zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafiory (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pietruszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonę, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp.). Grupa ta obejmuje również groch i bób zebrany w stanie niedojrzałym (zielonym), fasolę szparagową, z której zebrano niedojrzałe strąki oraz kukurydzę z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także rozsady warzyw gruntowych na potrzeby własne gospodarstwa.

Powierzchnia uprawy „**warzyw gruntowych**” to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Do powierzchni warzyw gruntowych zaliczono także powierzchnię planowaną do obsiania lub obsadzenia po 1 czerwca 2019 r. pod zbiory warzyw w 2019 r.

Powierzchnia uprawy „**warzyw pod osłonami**” to powierzchnia warzyw i rozsady warzyw na potrzeby gospodarstwa, uprawianych pod dostępnymi osłonami, tj. w szklarniach, tunelach foliowych wysokich (1,5 m i więcej w szczycie) i w inspektach.

Powierzchnia uprawy „**truskawek**” to powierzchnia obsadzona truskawkami i poziomkami (łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami) w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie). Nie uwzględniono tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki (którą ujęto w grupie „pozostałe”).

Powierzchnię uprawy ziemniaków, warzyw gruntowych, truskawek i poziomek gruntowych oraz grupy „pozostałych upraw” podaje się **bez powierzchni w ogrodach przydomowych**, która zgodnie z klasyfikacją UE jest odrębną pozycją wyszczególnioną w użytkowaniu gruntów.

Nawożenie

Nawozy są to produkty dostarczające roślinom składników pokarmowych i poprawiające żyzność gleb. Wyróżnia się:

- **nawozy mineralne** uzyskiwane w drodze procesów chemicznych lub przerobu surowców mineralnych, w tym nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowe,
- **nawozy organiczne** czyli substancje organiczne pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego.

Czysty składnik jest to zawartość czystego składnika wyrażona w kg N – azotu, P₂O₅ – fosforu, K₂O – potasu.

Produkcja rolnicza

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie wynikowego szacunku produkcji roślinnej.

Wielkość produkcji roślinnej (głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych) obliczono na podstawie:

- wyników czerwcowego badania reprezentacyjnego w zakresie powierzchni zasiewów,
- wyników reprezentacyjnych badań plonów i zbiorów zbóż i pozostałych upraw oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców terenowych GUS d/s produkcji roślinnej, w tym ogrodniczej, z listopada 2019 r.,
- wyniki sprawozdawczości z gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej

W opracowaniu zawarto szczegółowe wyniki szacunku produkcji podstawowych upraw rolnych, tj. zbóż według gatunków z uwzględnieniem form jarych i ozimych, roślin oleistych, ziemniaków, buraków cukrowych, strączkowych jadalnych, upraw pastewnych: łąk i pastwisk trwałych, strączkowych pastewnych i motylkowych drobnonasiennych z trawami na paszę, okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę oraz produkcji ogrodniczej, tj. warzyw gruntowych, owoców z drzew i krzewów owocowych oraz z plantacji jagodowych w rozbiciu na gatunki.

W rolnictwie, pod pojęciem „**plon**” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemioprodu zbranych z jednostki powierzchni (1 ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto przelicznik: 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględnia się ziarno półsuche, tj. zawierające 15,1%-16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku – nasiona o zawartości 13,0% wody.

Produkcję buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku oraz niektórych gatunków roślin przemysłowych zweryfikowano wynikami skupu tych ziemiopłodów.

Dane o powierzchni oraz produkcji ziemniaków, a także poszczególnych gatunków warzyw gruntowych i owoców uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych oraz uprawę drzew i krzewów owocowych poza sadami.

W przypadku truskawek została ponadto doszacowana powierzchnia ich uprawy na plantacjach ekologicznych.

Maliny ujęto łącznie z jeżyną bezkolcową, a truskawki z poziomkami. W grupie „pozostałe owoce z drzew” podano łącznie: morele, brzoskwinie i orzechy włoskie, a grupa „pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych” to: aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne. W grupie „warzywa pozostałe” ujęto łącznie: pietruszkę, pory, selery, rzodkiewkę, sałatę, rabarbar i inne.

Zwierzęta gospodarskie

Każdorazowo spisowi podlegają **zwierzęta gospodarskie**, znajdujące się w czasie badania w gospodarstwie rolnym, zarówno stanowiące własność użytkownika gospodarstwa lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp. niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółtek.

Za **krowy mleczne** uważa się krowy, które ze względu na rasę, odmianę lub szczególne właściwości, utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji mleka przeznaczonego do konsumpcji lub przetworzenia na produkty mleczne. Zalicza się tu również krowy mleczne wybrakowane już z chowu, które pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Za **krowy "mamki"** uważa się krowy, które ze względu na rasę lub odmianę (krowy ras mięsnych i urodzone z krzyżówek z rasami mięsnymi) lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji cieląt rzeźnych, a których mleko wykorzystywane jest do odchowu cieląt lub przeznaczone na paszę dla innych zwierząt. Zalicza się tu również krowy "mamki" wybrakowane już z chowu, które pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Dla gospodarstw o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem pomieszczeń (kurników).

Informacje o pogłowie trzody chlewnej, bydła i owiec zawarte w niniejszej publikacji dotyczą stanów w dniu 1 czerwca i 1 grudnia 2019 r.

Skup i ceny produktów rolnych

Dane dotyczące **skupu i cen produktów rolnych** opracowano na podstawie:

- miesięcznych meldunków i półrocznych sprawozdań o skupie produktów rolnych,
- sprawozdań ankietarów Urzędu Statystycznego w Łodzi o poziomach cen produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Badaniem miesięcznym i półrocznym objęte są osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (w tym spółki cywilne i jawne). Osoby fizyczne są zobowiązane do sporządzenia sprawozdania półrocznego w przypadku, gdy wartość skupu produktów rolnych w okresie półrocza przekracza 10 tys. zł.

Informacje o skupie produktów rolnych dotyczą ilości i wartości produktów rolnych roślinnych i zwierzęcych skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Do przeliczeń skupu produktów rolnych na 1 ha powierzchni użytków rolnych przyjęto powierzchnię wg stanu w czerwcu danego roku.

Dane o cenach skupu dotyczą przeciętnych rocznych lub miesięcznych cen (wyliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych za produkty rolne przez jednostki skupujące (handlowe, przemysłowe, rolne) producentom rolnym.

Ceny targowiskowe są to przeciętne ceny miesięczne obliczone jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali województwa, natomiast przeciętne ceny roczne oblicza się jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

III. Ważniejsze grupowania i zakres publikowania danych

Dane dotyczące użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów oraz pogłowa zwierząt gospodarskich, zostały przedstawione dla rolnictwa ogółem oraz dla gospodarstw indywidualnych (gospodarstw rolnych osób fizycznych).

Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są lewostronnie domknięte, z wyjątkiem grup:

- „0-1”, gdzie przedział jest obustronnie domknięty $<0,00-1,00>$,
- „1-2”, gdzie przedział jest obustronnie otwarty $(1,01-1,99)$.

Wszystkie przedziały grup obszarowych upraw są lewostronnie domknięte.

W tablicach zawierających dane sumaryczne mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrążeń automatycznych zastosowanych w procesie uogólnienia danych z próby. Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrążeń mogą nie sumować się na 100%. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.